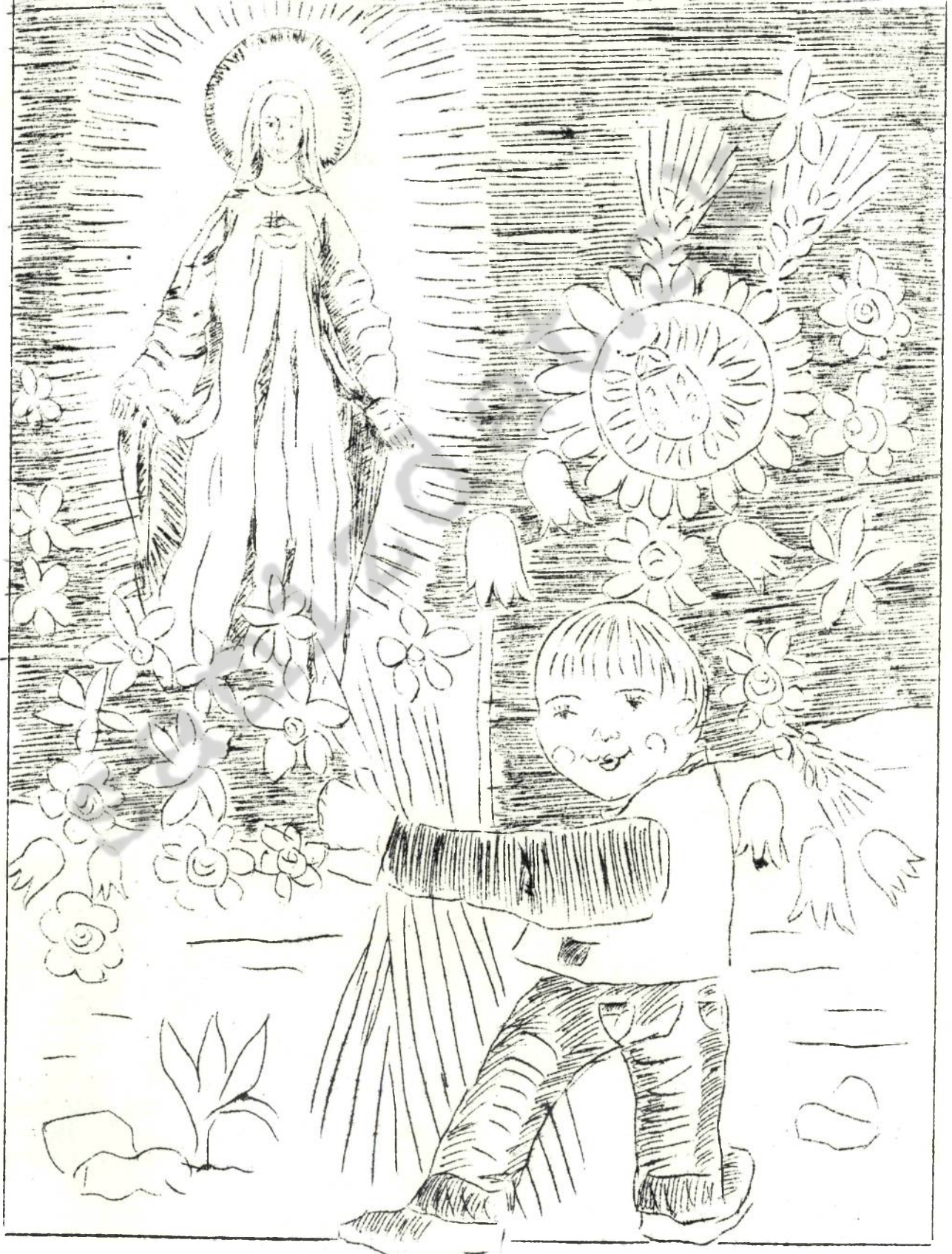

J. H. Mohr, 1935

SERAFINSKY SVET

3
1935

Rudolf Dilong, OFM

L Á S K A

Boli sme s Kristom
pribití.

Seden slov zaznelo
v siedmych sekundách.

Bolestné slová
celého sveta.

Dýchali.
Neboleli.

Zem bola
Kristova.

Je svätá Kalvária.
Nebesia práša.

Sme Kristov lístoček
zo záhrad olivových.

Mal ho
na čele.

Je
na ňom rosa.

- o -

POMÁHAJ MI, JEŽIŠ!

V každej potrebe prichádzam k tebe s poníženou dôverou:

pomáhaj mi, Ježiš!

Vo všetkých pochybnostiach, zmätkoch a pokušeniach

pomáhaj mi, Ježiš!

V hodinách opustenosti, únavy a skúšok

pomáhaj mi, Ježiš!

Keď stroskotajú moje plány a nádeje, v sklamaníach, ťažkostiach
a v zármutku

pomáhaj mi, Ježiš!

Keď ma všetci opustia a ostáva mi len tvoja milosť,

pomáhaj mi, Ježiš!

Keď sa mi srdce zarmucuje nad neúspechmi a keď nevidím, žeby
mohlo niečo dobré vyjsť z mojich úsilí,

pomáhaj mi, Ježiš!

Keď sa cítim netrpezlivý a keď ma znervózňuje môj kríž,

pomáhaj mi, Ježiš!

Keď som chorý a hlava a ruky mi nemôžu pracovať, keď som opustený,

pomáhaj mi, Ježiš!

Vždy, vždy, aj napriek slabostiam, pádom a všelijakým nedostatkom

pomáhaj mi, Ježiš!

A nikdy ma neopust!

Vystretá
bledá ruka
je tvoj dar:
láska.

Voláš k Bohu.

Tu bude
jeden raz
vzkriesenie.

Aj bolesť násrť,
aj meče v srdci
ukážu sa,
keď zmŕtvychvstaneme.

Rudolf Dilong.

- o -

Kristus z filmu
"Jesus Superstar"

Nalichavá výzva z Medžugoria.

Medžugorie, po slovensky Medzihorie, je neveliká dedinská farnosť v diecéze Mostar, na území Hercegoviny v stredozápadnej Juhoslávii. V dobe 400-ročnej tureckej poroby si miestne obyvateľstvo zachovalo katolícku vieru len preto, že po celú túto dobu tam dušpastiersky účinkoval františkánsky rád.

V tejto dedine sa od 24. júna 1981 najprv šiestin, potom len piatim mladým ľuďom zjavovala Panna Mária. Zjavuje sa denne a odovzdáva im dôležité rady, prosby a výzvy, ktoré sa týkajú nielen ich, ale celého sveta.

Cirkov k týmto zjaveniam ešte nezaujala stanovisko, nepotvrdila ich, ale ani nezamietla.

Keď po smrti a zmŕtvychvstaní Pána Ježiša zajali apoštolov, ktorí učili v chráme a predviedli ich pred židovskú Veľradu, aby ich táto odsúdila na smrť, vtedy zákonník Gamaliel povedal: "Nechajte týchto ľudí na pokoji a prepustite ich, lebo ak je táto myšlienka a toto dielo od ľudí, rozpadne sa. Ak je však od Boha, nebudete ich môcť zničiť. Aby ste sa azda nestali Božími protivníkmi" (Sk 5, 38-39/).

Ľahko by bolo možné nájsť plagátové argumenty z oblasti psychiatrie alebo psychoanalýzy, ktoré dokážu všetky nadprirodzené javy vysvetľovať ako prirodzené. Takmer vždy jestvovali tendencie, stavajúce sa proti akémukoľvek zázraku. A jednako jestvujú javy, ktoré sa vymykajú vedeckým metódam. Miestny biskup Žanič vystríha pred náhlivosťou a nezodpovednou propagandou a žiada, aby sa zoberali do úvahy dôkladne všetky pre i proti.

V duchu týchto výziev dvaja autori, O. Ljudevit Rupčić, miestny kňaz a francúzsky teológ René Laurentin, ktorý taktiež bol v Medžugorí, pozorovali chovanie vizionárov a zhovárali sa s mnohými zainteresovanými, medzi inými i s biskupom Žaničom, a napísali knihu "Zjavuje sa Najsvätejšia Panna v Medžugorí?".

Čo môžeme nájsť v tejto knižke? Najprv opis prvých siedmich zjavení, ktorý spracoval Otec Rupčić na základe dôkladných skúmaní vizionárov. Ďalší opis zjavení deň po dni, ktorých do vydania knižky v januári 1984 bolo viac ako tisíc, by nebol možný. Francúzsky autor doplnil tieto informácie na vlastnú zodpovednosť, opierajúc sa o ústne informácie, ktoré sústredil neskôr, keď v roku 1983 prežíval Vianoce v Medžugorí.

Kto sú vizionári? To už nie sú deti ako v Lurdoch alebo vo Fatime. Prvé zjavenie 24. júna 1981 mali iba dve dievčatá, 15-ročná Ivanka Ivankovičová a 16-ročná Mirjana Dragičevićová. Druhé, v ten istý deň, už i s Vickou Ivankovičovou /17-ročná/, Ivanom Dragičevićom /16-ročný/ a Milkou Pavlovičovou, ktorá potom už nemala zjavenie. Druhý deň miesto Milky prišla jej sestra Mária Pavlovičová /15-ročná/ a najmladší Jakov Čolo /10-ročný/. Tak sa vytvorila šesťčlenná skupina vizionárov: Ivanka Ivankovičová /nar. 1966/, Vicka Ivankovičová /nar. 1964/, Mirjana Dragičevićová /nar. 1965/, Mária Pavlovičová /nar. 1965/, Ivan Dragičević /nar. 1965/ a Jakov Čolo /nar. 1971/. Odvtedy sa Najsvätejšia Panna bude zjavovať týmto šiestim každodenne s výnimkou Mirjany, ktorá prestala mať zjavenia po 25. decembri 1982. Podľa sľubu Panny Márie má zjavenia len v deň svojich narodenín.

Ako vždy v takýchto okolnostiach, keď každým dňom rástol záujem zvedavých divákov a neskôršie i pútnikov, začali sa o vec zaujímať štátne orgány a vizionári boli dva razy podrobení

psychiatrickým vyšetreniam. Skúsení psychiatri ani raz nemali pochybnosti o úplne norálnom duševnom stave skúmaných. Títo mladí ľudia, okrem času zjavenia, sa chovajú ako iní ich rovesníci: učia sa, pracujú, odpočívajú, zabávajú sa. Ale vyznačujú sa akousi neutuchajúcou radosťou, odvahou hovoriť o tom, čo vidia a počujú - a poslušnosťou. Tajomstvá, ktoré im zverila Božia Matka, nepre-zrádzajú ani pod nátlakom, dokonca ani svojmu biskupovi.

Ľudia pozorujú ich chovanie počas zjavení. Naraz si klaknú, dívajú sa hore na rovnaké miesto, vidno že hýbu perami, ale nepočujú, čo hovoria zjaveniu. Vôbec nereagujú na vonkajšie podnety /svetlo, hlas, dotyk/. Po zjavení nevidno na nich ani smútok ani žiaľ, pripájajú sa k spoločnej modlitbe veriacich. Zjavenia sú každý deň v tej istej dobe - o 15,15 hod., potom sa vždy koná svätá omša.

Prvé zjavenie sa udialo na návrší, ktoré sa volá Počbrdo. Neskôr po zákaze úradov, že by sa toľko ľudí zhromažďovalo na návrší, so súhlasom /po istom váhaní/ Matky Božej sa zjavenia konajú v bočnej miestnosti kostola, ktorá prilieha ku sakristie.

K zjaveniam na návrší sa pridružovali svetelné javy, ktoré mohli pozorovať všetci prítomní. Sami vizionári len ťažko opisujú, čo vidia. Tvrdia, že nevidia obraz, ale Osobu o troch rozmerov. Je to mladé dievča - hovoria - jemných tvarov, žiariace, vznášajúce sa kúsok nad zemou. Je pekná. Ťažko im nájsť vlastné slová, hovoria krátkymi vetami. Má čierne vlasy, trochu kučeravé, modré oči, ružovú pleť... Je štíhla... pekná... vzdušná... Je zahalená do závoja, ktorý zakrýva šaty. Ich farbu nie je možné opísať. Dalo by sa povedať, že je sivá, ale nie je to sivá. Pripomína farbu bielej kávy. Ale ani to nie. Podobná farba nejestvuje. Hlas má veľmi príjemný, akoby spievala. Hovorí miestnym jazykom, chorvátsky.

Čo je najpodstatnejšie z prvých siedmich zjavení, ktoré opísal O. Rupčić?

Počas zjavenia 25. júna 1981 sa po prvý raz rozprávali s Matkou Božou. Prečo prišla? Lebo tu nachádza vieru a chce prosiť za pokoj a zmierenie medzi všetkými. 26. júna 1981 v obvyklú hodinu sa trikrát na horizonte zjavilo svetlo, ktoré videli všetci prítomní, ktorých v ten deň prišlo veľa zo susedných dedín. Od toho dňa sa vizionári modlia ruženec, ale nie od začiatku, ale tak, akoby od istého miesta pokračovali v modlitbe, ktorú už niekto začal. Vicka v ten deň doniesla svätenú vodu, pokropila ňou Zjavenie, hovoriac: "Ak si naozaj Matka Božia, ostaj s nami, ak nie, odíď od nás". Miesto odpovede sa Panna usmiala.

Na otázku "kto si", odpovedala úplne jednoznačne: "Som blahoslavená Panna Mária" a od toho dňa začína vyslovovať aj podstatu svojho posolstva: "Pokoj, pokoj, pokoj! Zmierte sa!" A od toho dňa vždy na rozlúčku hovorí: "Choďte v Božom pokoji!" Dňa 29.6.1981 v rozhovore s ňou počujú posolstvo, ktorým sa obracia na všetkých: "Je iba jeden Boh, jedna viera. Verte z celej sily. Majte nádej!" Aj počas neskorších rozhovorov doporučuje rešpektovať ľudí, ktorí majú iné presvedčenie.

Jestvuje ešte jedna charakteristická črta: keď sa Matka Božia obracia na niektorého vizionára v jeho súkromnej veci, ostatní to nepočujú, ale keď hovorí niečo, čo sa týka celej farnosti alebo dokonca celého sveta, vtedy to počujú všetci šiesti.

Samo zjavenie Najsvätejšej Panny je posolstvom. Vyjadruje ním naliehavú výzvu: Svet veľmi potrebuje vieru, modlitbu, obrátenie a odriekanie. Treba sa každodenne pomodliť aspoň čiastku ruženca

/5 tajomstiev/ a Verím v Boha. Treba činiť pokánie. Najdoporučenejší je piatkový pôst o chlebe a vode. Modlitba, viera a pokánie dokonca zadržať vojny a uchrániť pred katastrofami. Treba sa vrátiť k viere, zväčšiť a prehĺbiť ju, aby sme ju mohli odovzdávať z pokolenia na pokolenie.

Matka Božia povedala vizionárom desať tajomstiev, ktoré nesmú prezradiť, pokiaľ im to nedovolí. S výnimkou jedného, ktoré už bolo prezradené - a to, že Matka Božia zošle viditeľný znak na dôkaz toho, že Jej zjavenie je pravdivé. Ale nie je známe, aký to bude znak a keď sa objaví. Ten znak budú môcť vidieť všetci.

V období prvých troch rokov každodenných zjavení /okrem 5 dní/ je ťažké zaregistrovať a doporučiť všetky výroky Najsvätejšej Panny, zjavujúcej sa v Medžugorí. Ale aspoň niektoré, najdôležitejšie úryvky z týchto mimoriadne pozoruhodných rozhovorov, prostým tonom, akoby sa matka rozprávala s deťmi.

Je v nich veľa rád a doporučení pre nich, pre ich informáciu, nabádanie, aby verili. Hovorila: "Veľa ľudí vás nebude veriť a veľa horlivých veriacich ochladne. Ale vy ostajte pevní a nabádajte ľudí k neustálej modlitbe, k odpykávaniu hriechov a k návratu".

Nič nemožno povedať o tajomstvách, ktoré Matka Božia zverila vizionárom. Vie sa len to, že posledné dve hovoria o trestoch za hriechy sveta. Trestu neunikneme, ak nemôžeme dúfať v obrátenie celého sveta, ale môžeme ho zmierniť modlitbou a pokánim. Zlo, ktoré hrozilo svetu a ktoré je obsahom siedmeho tajomstva, ostalo vďaka modlitbe a pôstom skryté. Pôst a modlitba zmôžu veľa, dokonca môžu ovplyvniť prírodné zákony. Matka Božia doporučuje každomesačnú spoveď a neprestajne sa vracia k tomu, čo chce, aby sa najviac dostalo do vedomia ľudí: návrat, pokánie, zmierenie, pokoj. Na jar 1983 nabáda, aby sa ľudia poponáhľali s obrátením a nečakali na prislúbený znak. Pre neveriacich bude vtedy už pozde na obrátenie. Napomína tiež, aby sme sa viac modlili - modlite sa, ale pozeráte na hodinky, nespokojní so svojou prácou. Starajte sa o to, čo je najdôležitejšie. Dajte sa do hĺbky preniknúť Duchom Svätým. Vtedy práca pôjde dobre. Veľmi dôležitá je modlitba k Duchu Svätému. Kto má Ducha Svätého, má všetko. Nech pokoj spája vaše srdcia. Nepokoj prichádza len od Satana.

Okrem tušenej hrôzy predpovedaných Božích trestov, ak sa svet neobrátí, je atmosféra zjavení v Medžugorí lahodná. Matka Božia sa usmieva. Jej rozhovory s vizionármi sú "rodinné", prosté. Nežiada si žiadnych veľkých obetí. Vlastne nič nežiada, len prosí a radí. A ani sama neudeluje milosti, prosí o ne Boha.

A zanecháva nádej. Otvoriť sa Duchu Svätému, veľa sa modliť, zmieriť sa s Bohom i s ľuďmi, postiť sa a veriť, veriť - a všetky katastrofy, ktoré často predpovedajú falošní proroci, môžu byť odialené, ako to zlo, o ktorom hovorí siedme tajomstvo, ktoré nepoznáme.

Všetky výzvy, ktoré prichádzajú z Medžugoria, sa zhodujú s Evanjeliom a cirkevnou náukou. Aj keď posledné slovo o týchto zjaveniach povedia príslušné cirkevné konisie, nič nám nebráni v tom, aby sme plnili doporučená a prosby Tej, ktorá či už zjavená alebo skrytá, vždy nám to isté doporučuje a o to samé prosí.

Maria L. Grabowska

Przewodnik katolicki, týždenník pre rodinu, založený r. 1895, č. 25 z 23.6.1985, Poznań.

Z knihy L.Bianchi-L.Dogo:Medžugorie /Svedectvá 1981-1985/ x/
 Matka Božia z Medžugoria nás žiada o modlitbu..

Najsilnejší a nezabudnuteľný dojem, ktorý v nás zanechá Medžugorie, je modlitba. Táto nás v tomto prostredí tak uchváti, že sa stáva nevyhnutnou životnou potrebou. Tu sa tento pocit priam žije v celej hĺbke skutočnosti. Skúsenosť modlitby ostáva tak nezabudnuteľne vrytá do duše. Je to miesto skutočnej školy modlitby, ktorá nám pomáha objaviť jej stratený zmysel, jej zle chápanú hodnotu, jej naliehavosť v dnešných časoch, ktorú sme akosi doteraz nepostrehli.

M o d l i m e s a k a ž d ý d e ň .

Každodenná modlitba je akoby základom, pretože je nevyhnutná pre každodennú duchovnú potravu. Nemá pri nej ísť natoľko o opakovanie naučených formúl, ako o získanie skúsenosti, ktorou objavíme Boha a ponoríme sa do Neho, aby Božská skutočnosť z m e n i l a n á š ž i v o t . Začnime málom, aby sme mohli vytrvale a neustále rásť na ceste dokonalosti. Panna Mária o tom hovorí :

"Chcela by som pozvať všetkých aspoň ku krátkej každodennej modlitbe. Ale ak môžete, modlite sa hodinu ráno, hodinu večer a hodinu počas dňa."

Otec Tomislav Vlašič, duchovný otec a dôverný priateľ detí píše, že Panna Mária od samého začiatku svojich zjavení /prvé 24.6.1981/ nám odporúča modliť sa každý deň Verím v Boha a 7 x Otče náš, Zdravas Mária a Sláva Otcu.

Čo sa týka skupín, založených s úmyslom spoločných modlitieb, Panna Mária od nich žiada väčšiu horlivosť :

"Chcem, aby takáto skupina sa modlila aspoň tri hodiny denne".

Taktiež chce nás všetkých zjednotiť v Kristovi, chce nás priviesť ku každodennému stretnutiu s Ním, aby sme tak vytvorili spoločný život lásky na svedectvo pre ostatných našich bratov:

"Zúčastňujte sa každý deň na svätej omši a pristupujte k svätému prijímaniu".

Výzva k modlitbe sa stáva ešte naliehavejšia pri žiadosti o každodennú modlitbu celého svätého ruženca, t.j. radostného, bolestného a slávnostného. Svet natoľko upadol do svojich hriechov, že naša naliehavá modlitba je nevyhnutná pre jeho záchranu.

M o d l i m e s a s d ô v e r o u .

Stretnutie s Bohom je vždy zdrojom našej útechy, dôvodom k dôvere, najmä ak nás život prenasleduje vidinou materiálneho blahobytu. Modlitba sa tu stáva bránou k radosti, istote, v nej nachádzame trvalé spoločenstvo s Bohom.

Ak chceme byť šťastní, žijeme jednoducho a pokorne. Veľa sa modlime, nezaťažujme sa zbytočnými starosťami, nechajme Pánu Bohu vyriešiť svoje problémy. Ak sa Mu odovzdáme, Duch Svätý sa stane naším vodcom, svetlom a oporou. Započúvajte sa do Máriiných slov:

"Nechajte sa viesť Duchom Svätým a uvidíte, že vaše problémy zvládnete oveľa ľahšie. Odovzdajte sa úplne Bohu. Raz navždy sa zbavte všetkého strachu. Satan je bezmocný proti tým, ktorí veria v Boha".

Modlitba sa tak stáva prostriedkom oslobodenia, rovnováhy, úprimnosti, dôvery a milosti, ktorú nevyhnutne potrebujeme.

x/ vydal Gera Lario, 1985, 93 strán, v slovenčine.

Modlime sa intenzívne.

Ako jednú z dievčat /Jelena Vasilijová/, aj nám všetkým chce Mária objasniť vznešená tajomstvá skutočností, aby sme znovu mohli objaviť radosť z pocitu blízkej a skutočnej Božej prítomnosti :

"Dám vám pocítiť hĺbku vašej modlitby. Keď hovorím modlite sa, nechcem, aby ste len zväčšili počet vašich modlitieb, ale nech sa vaša modlitba prehĺbi takým spôsobom, aby v modlitbe a viere žilo vaše srdce. Modlitbou môžete všetko dosiahnuť. Boh vám dá všetko, záleží len na vás. Modlite sa, modlite sa, modlite sa!"

So zvláštnym dôrazom nás Mária vyzýva k modlitbe k Duchu Svätému:

"Malo je tých, ktorí prosia o dary Ducha Svätého, ktorý je zdrojom všetkých darov. Kto dostane Ducha Svätého, dostane všetko".

Nedostatok modlitby je nielen príčinou každého duchovného úpadku, ale aj mnohého materiálneho zla. Mária dodáva :

"Mnohí stratili vieru, pretože sa prestali modliť. Aj vy ste zabudli, že modlitbami a pôstom môžete oddialiť aj vojny. Mnoho kresťanov sa stalo neveriacimi, pretože sa prestali modliť!"

Modlitba vytvára vnútorné ticho, ktoré nás oslobodzuje od našich ľudských vášni a obmedzení, dávajúc nám pocítiť radosť z pravého svetla: "Vaša modlitba musí byť charakterizovaná pokojom od svojho začiatku až do konca, aby ste zachytili Boží hlas vo svojom srdci".

Nestačí sa modliť len ústami. Musíme sa modliť srdcom, preniknúť do hĺbky, aby modlitba bola v celom našom srdci. Vtedy odložte všetky starosti a tá nám potom dopomôže k zázraku viery, jasnej istoty a radosť zo života :

"Skrz vytrvalú modlitbu vás privediem k hlbšiemu poznaniu Boha".

Modlime sa svojím životom.

Modliť sa je pekné a nanajvýš užitočné a potrebné, ale našou snahou musí byť aj premena života na jedinú, neprestajnú modlitbu. Naše každodenné myšlienky, slová a skutky sa takto stanú silou, ktorá je schopná premáhať zlo a ktorá nám dá záruku získania pravých hodnôt uprostred prázdnoty a biedy našej existencie: "Ste slabí, lebo sa modlite veľmi málo. Váš život sa musí premeniť v modlitbu. Nechajte sa viesť Duchom Svätým."

Mariinon výzvou sa neustále inšpirujeme k vyzývaniu Ducha Svätého - Tešiteľa, ktorý je prameňom života. Jedine živá modlitba nám pomôže prekonať úbohosť a utrpenie vlastnej minulosti a kráčať za pravým svetlom.

Modlime sa v spoločnosti.

Spoločná modlitba má zvláštne miesto v posolstve Gospy. Pre jej uskutočnenie v máji 1983 povedala deťom: "Povedzte knazom, že chceme, aby vznikla skupina ľudí, ktorí sa budú pravidelne spolu modliť. Najlepšie bude, ak ju budú tvoriť mláďatá, ktorí sú slobodní, aby sa mohli úplne zasvätiť Bohu a môjmu Nepoškvrnenému Srdcu".

Posolstvo Panny Márie má svoj konkrétny zámer i v tom, aby pripomenulo človeku dneška, presýtenému materializmom, že len v nadprirodzenej skutočnosti môže nájsť svoje oslobodenie, záchranu a spásu : "Budem veľmi potešená, ak všetky rodiny začnú sa modliť každé ráno a večer aspoň pol hodiny. Prestaňte nenávidieť, nešťuďte, nepreklíňajte, ale modlite sa za vašich protivníkov a posväcujte všetky situácie. Poďte čím viacerí, priblížte sa k môjmu Synovi!"

V tomto zmysle posolstvo z Medžugoria je priblížením školy modlitby, je sŕa lúč svetla v temnej noci bezduchého materializmu, ktorý udúša v človeku dneška jeho prirodzené túžby a duchovné hodnoty. Preto Zasväťme sa Božskému Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému Srdcu P. Márie!

Sviatok našej Matky sme si prišli uctiť i my mladí, pre ktorých sa v týchto časoch Mária stala symbolom záchrany pre celé ľudstvo.

Je sobotné ráno, posledný deň mesiaca máj. My, mladí, schádzame sa na autobusovej zástavke. Hoci poniektorí sme ešte ospalí, na našich tvárach je vidieť, že nás čaká nezvyčajná cesta. Konečne prichádza autobus, do ktorého sme všetci nastúpili. Náš počet sa tak rozrástol, že autobus je plný, takže poniektorí išli do Zliechova peši. Tu nás privítal jarný dážď. Cesta v autobuse ubehla. Veselá vrava a smiech, popretkávali mariánske piesne. Po príchode do Zliechova sme sa všetci zhromaždili - v kostole. Tu si každý sám urobil svoju polhodinovú adoráciu. Medzitým popríchádzali ďalší z bližšieho i vzdialenejšieho okolia. Poďakovali sme sa Márii a jej Synovi za toto stretnutie a poprosili o spevádzanie po celý čas púte. Pri modlitbách sme si spomenuli na všetkých blížnych, na tých, ktorí potrebujú našu pomoc a ktorí sa zverili do našich modlitieb.

Potom sme vyrazili. Náš počet vzrástol do sedemdesiatky. Cesta do Čičman peši nám ubiehala veľmi rýchlo. Meditácie, osobné zážitky, ruženec a piesne sa rozliehali zliechovskou dolinou. Na začiatku sprievodu išlo dievča s krížom, ktorým malo vyjadriť, že i my kráčame a neustále chceme kráčať za Ukrižovaným a za Jeho Matkou. Pri každom kríži počas cesty sme sa zastavili, pomodlili a zaspievali. Trochu unavení sme dorazili do Čičman, ktoré sa stali našou ďalšou zástavkou. Tu bola i prestávka na odpočinok a posilnenie jedlom.

Oblasť Čičmany-Rajec nás privítala krásnymi lesmi a zeleňou, ktorú pre nás stvoril náš Spasiteľ. Do cieľa nášho putovania sme sa dostali o 17. hodine. Radosť v duši a v našich srdciach sa odrážali i v piesňach, s ktorými sme priputovali do chrámu, aby sme sa hneď po príchode poďakovali Matke za ochranu, ktorou nás sprevádzala po ceste. V hĺbke našich duší sme jej predniesli svoje prosby a poďakovania i za milosti, ktorými nás sprevádzala po celý rok.

Po odložení vecí zúčastnili sme sa svätej omše o 18 hod. Po nej bola slávnostne vystavená socha Panny Márie a potom sa mohutný zástup ľudí - mládeže detí a bábčiek - vydal na Kalváriu. Prechádzali sme popri jednotlivých zástavkách Krížovej cesty, ktorá nám oživila v pamäti jednotlivé úseky poslednej cesty nášho Spasiteľa, ktorý sa pre nás, ľudí, z lásky obetoval na kríži. Boh tak veľmi miloval ľudí, že z lásky k nám neváhal a obetoval i svojho jednorodeného Syna - Ježiša Krista.

Skupinky ľudí postávali i pri studienke. Na Kalvárii sme sa zhromaždili: starí priatelia, známi i neznámi, všetci sme prišli pozdraviť našu Máriu. Úsmevy a pocity šťastia v našich srdciach a očiach vyjadrovali všetko to, čo sme si nemali čas povedať. Vyjadrovali to však naše žiariace oči a tvár. Tu sme utvorili kruh a spievali. Asi po hodine sme zišli dole a pripravili sa na nočnú poklonu, lebo po celú noc sa v kostole konala poklona s hodinovým programom jednotlivých skupín. Mládež z okolia Hornej Poruby, Ilavy, Pruského, Dubnice, Novej Dubnice, Trenčianskej Teplej, Trenčína, Púchova, Pov. Bystrice, Papradna a iní sa striedali v meditáciách s dospelými. Piesne, prosby, krátke príbehy boli hlavnými bodmi nášho programu, ktorý bol darčekom mladých Márii. Po poklone niektorí išli spať, iní ešte spievali alebo znovu šli na Kalváriu.

V nedeľu ráno sme sa zúčastnili svätej omše a o 9 hod. sa vydali na cestu domov, aby sme v pondelok nastúpili do práce, do bežného života s každodennými starosťami. Malé občerstvenie v Čičmanoch a zakončenie púte v zliechovskom kostole poklonou a krátkym poďakovaním za dva dni, ako to spievame v jednej z našich mládežníckych piesní: "Toto je deň, ktorý nam dal Pán, radujme a a veselme sa..."

Od velehradských udalostí uplynul práve rok, keď sa náboženská metropola východných Slovákov, Levoča, znova naplnila množstvom hlavne mladých ľudí. V dňoch 5. a 6. júla sa totiž konala tradičná púť zo všetkých končín Slovenska.

Vlaky, ktoré v tú sobotu premávali na trati Bratislava-Košice, boli preplnené mladými pútníkmi, ktorých ani vzdialenosti 200-300 km neodradili od cesty. Veď v spoločenstve mladých, seberovných, navzájom duchovne spojených a za spevu piesní, očakávajú zážitok spoločenstva, ktorého stredom je Mária s Kristom. A v takomto ovzduší nieto miesta pre nudu alebo dlhú chvíľu.

Došli sme do Spišskej Novej Vsi, rýchlikovej zástavky, z ktorej je do cieľa už iba 13 km. Privítal nás asi hodinu trvajúci dážď, ktorý nás však neodradil od predsavzatia: zbytok cesty vykonať pešo. Vo vzájomných rozhovoroch, za spevu a modlitby ruženca, prehľbujeme vzájomné vzťahy novovytvorenej "rodiny". Bol to slubný a povzbudivý začiatok. Povedomie, že až na malé výnimky, všetci prichádzame s úmyslom nasledovať Ježiša, prosiť a ďakovať. A to že sme svoji, vlieva do nás potrebnú silu.

Po občerstvení a krátkom zrekreovaní, o 19 hodine všetci ideme na svätú omšu v kostole sv. Jakuba. Túto zakončujeme pápežskou hymnou a skoro všetci sa odoberáme cez mesto na Mariánsku horu, do centra púte, kde sa okolo baziliky rozkladáme. Nevšedný je pohľad na lúku, ktorá sa premenila na prírodnú "spálňu". V noci však málokto spí, i'a sem-tam zdriemneme. Veď spať sa napokon ani nechce, lebo do polnoci prebieha program jednotlivých skupín a od polnoci neustále sväté omše. Okrem toho sa okolo baziliky vytvorili skupinky mladých, ktorí svojimi piesňami za zvuku gitár oslavujú Pána a uctievaajú našu Matku. No kto chce, nájde si tiché miesto na meditáciu.

V nedeľu ráno sme si pobalili veci, každý našiel vhodné miesto a očakáva desiatu hodinu, kedy sa začala hlavná svätá omša s vdp. vikárom Garajom. Pred ňou nás navštívila športové lietadlo, ktoré asi 4-5 krát zakrúžilo nad horou a dočasne odletelo, aby nás znova navštívilo počas homílie, z ktorej - i bez tohto príčinenia - nebolo mnoho počuť, lebo reproduktory boli rozmiestnené iba pri kostole. Svätá omša sa slúžila vonku a ľud i pre bočný vietor mnoho nepočul. Je to na škodu vecí, lebo podmienky na rozmiestnenie reproduktorov sú tu priaznivé. Stačilo by iba dobrej vôle a odborníkov, ktorí z toho vyvodia poučenie a do budúcej púte situáciu zlepšia. Alebo miestnemu správcovi fary to nie je možné pre "vyššie záujmy a príčiny" ?

Aké bolo pozadie púte? Ponajprv bolo nápadné, že na Mariánskej hore parkujú osamotené autá. Kto tu má prístup, ak nie naši "ochráncovia" ? Ďalej tu boli tradičné odpútačacie akcie, medzi nimi i Východná s folklórnymi slávnosťami. Chválou oproti roku 1984 je, že tu neboli stánky s alkoholickými nápojmi priamo pod horou.

Hlbšie vidiacim pútnikom je jasný boj moci o duše ľudí, hlavne mladých. Z tohto pramení i strach so vzrastajúcej masovosti uvedomelej časti katolíckej mládeže, ktorá sa púti nielen v hojnejšiem miere zúčastňuje, ale snaží sa i duchovne rásť a iných oboznamovať s Ježišom a Jeho učením. Strach z vopred prehratého ideologického zápasu, ktorý tu trvá už skoro 40 rokov. A jeho výsledky? V staršej generácii nejaký ten "úspech" dosiahli, ale u nás mladých táto kampaň v dnešných časoch má malú odozvu, lebo si stále viac uvedomujeme, že za zúčastňujeme na boji o zajtrajšok, že raz budeme strojcami budúcnosti nášho národa i budúcich dejín Európy. Na nás bude postupne záležať, či sa budeme orientovať na Boha, národ, vlasť alebo proti.

Stále viac si uvedomujeme, že bez Boha a proti Bohu stavané dielo sa ráz musí zrútiť.

Jeden straník na okresnej konferencii povedal: "Polovicu mládeže tvoria fašisti a druhú polovicu náboženská pomätencia". Tým vyjaviť, že i on sa pričínal a napína o to, aby mládež takáto bola. I on s ostatnými napamätá sa zodpovedať pred Bohom, ak už nie pred národom, za svoje činy. Bolo by omnoho rozumnejšie, tie obrovské sumy s prostriedky, venované protináboženskému boju, venovať na obrátenie tej "fašistickej" mládeže a na jej nápravu. Tú druhú časť "náboženských pomätencov" obracať netreba, lebo ide o početnú mládež, ktorá nerobí výtržnosti.

Cesta k náprave je stále možná: treba len uveriť a obrátiť sa na Ježiša. Pre každého z nás je čas vymeraný a kráti sa. Uverme, pokiaľ žijeme, robme dobré skutky, aby sme sa s prázdnyimi rukami nepostavili pred Neho, ktorý nás povolá!

Do tejto situácie, do tohto boja povoláva Pán hlavne nás mladých, aby sme sa stali Jeho svedkami vždy a všade: pred spolužiakmi, spolupracovníkmi, pred nadriadenými, i pred eštebákmi. A hlavne pred tými poslednými, ktorí čoko nám môžu za svoju nevedomosť vo veciach viery a veriacich. Sú rázdni, preto ich "naplníme" Ježišom, aby aj oni mohli dôjsť k spásu!

O tomto a mnohom inom sme počas týchto dvoch dní meditovali, hľadali, prosili, obetovali útrpnosť, ale nabrali i síl. Žime Krista, žime s Kristom, vŕňme Krista! Ostatné, mocou Ducha Svätého, urobí v nás Boží dar. Staňme sa soľou a kvasom na našom pracovisku, v národnej našej zemi! Veď sme kresťania-katolíci, nositelia svetla - Evanjelia!

Pepo - účastník.

- o -

Ú...s...n...e...v....

Úsmev je najkrajší a zároveň najlacnejší dar, ale ako málo je tých, ktorí jeho krásou obšťastňujú iných.

Úprinný srdečný úsmev podmaňuje, potešuje, víťazí, nikdy nezarmúti, ale rozradostňuje. Nemocného povzbudí častokrát viac ako liek. Pod ťarchou života klesajúcich dvíha, bojazlivým, nespelym, ustrašeným dodáva odvalu.

Odpúšťa previnenie, vracia lásku - je znakom priateľstva. Ak sa zahľadíme na previnilca namiesto hnevu a káravých slov radšej s poľutovaním a milým úsmevom, to vyvolá v ňom pocit zahanbenia - napravné ho.

Úsmev okrášľuje každú tvár: na tvári dieťaťa nevinnosťou pripomína stratený raj, ozdobuje devu i mladíka, otvára náruč matky, ktorú prísnosť otca, starca i starenku robí mladšími, vyrovnáva vrásky.

Dokonale zblízuje srdcia i rozdvojené. Len skúste niekedy odpovedať na urážku láskavým úsmevom, nikdy sa nesklamete.

Úsmev je pre každého dôležitý, pre každého má veľkú cenu. Ak sa viete usmievať, nevyjde z vašich úst slovo, ktorým by ste niekoho zranili, urazili, zarmútili...

Hľa, aký veľký poklad, aké bohatstvo! Úsmev! Koľko dobra môže ním vykonať a ako ľahko. Preto odo dneška: vždy s úsmevom! I keď nás to bude stáť obeť.

Veselého darcu miluje Boh!

- o -

Mníchovský spolupracovník Hlasu Ameriky, Anton Hlinka, nás informuje o púti na východnom Slovensku

v G a b o l t o v e 1986.

Gaboltove 1986 stojí v znamení rekordu: skoro 30.000 pútnikov! V dedinke, v takom kúte Slovenska, o ktorom možno povedať, že si tam líšky dávajú dobrú noc. Dlhá ulica, dva rady domov - a na jej konci vršok so starým kostolom, zasväteným sv. Vojtechovi-biskupovi. Pred sto rokmi sa tu založilo "bratstvo sv. škapuliara" a odvtedy sa z Gaboltova zača šíriť úcta k Panne Márii Karmelskej.

Gaboltove je však známy aj niečím iným, hoci iba pre historikov, i keď "Encyklopédia Slovenska" o nom nevie alebo nesmie nič vedieť! Zaznamenala totiž, že je to obec v okrese Bardejov so 466 obyvateľmi v roku 1970. A predsa, Gaboltove bol známy prv, ako jestvovalo kráľovské mesto Bardejov - a to kláštorom mníchov sv. Kríža Jeruzalemského, ktorí tu v stredoveku boli misionármi, apoštolmi, učiteľmi, majstrami, ba i ochrancami ľudu. Ide teda o oblasť s bohatou duchovnou tradíciou a hodnoty, ktoré sa tu raz ako semeno zasiali, prinášajú i po dlhých stáročiach prekvapujúco hojné ovocie.

Podľa letáka z východného Slovenska sa i t.r. - ako každý tretí júlový víkend - konala tradičná mariánska púť. Podobne ako v Levoči, tvoril noc zo soboty na nedeľu akýsi duchovný vrchol zbožnosti mladých ľudí. Bola prebdená v modlitbách, meditáciách, čítaniach Písma a v spevoch, ktoré rámcujú jednotlivé body programu. Vystupujú sóloví speváci, ktorí sotva vedia vylúdiť z gitary úplný akord s neškolenými hlasmi. Spievajú však tak presvedčivo, že človek zabudne na takéto detaily. Vystupujú i speváci školení, ale nie menej nábožní. Nechýbajú ani dobre zohrané spevácke skupiny a tradičné pútnické piesne. V tejto rozmanitosti tvorila harmonickú jednotu, lebo všetkých spája presvedčenie a rýdza zbožnosť. Vzácnym dokladom tohto ducha je karta, ktorá pomerne rýchlo prenikla na Západ. V Ríme ňu prejavili záujem.

V letáku sa doslova píše, že prevažná väčšina pútnikov pozostávala z mladých ľudí. Došli pešo, v procesiách alebo autami, lebo autobusy a spoločné objednávky na autobusy boli z a k á z a n é ! Autami - ktorých bolo vyše 4 tisíc - došla väčšina ľudí. Procesie prichádzali z-bližka i zďaleka, napr. z Kurimu, Hrabovca, Bardejovskej Novej Vsi - vzdialených od Gaboltova asi 30 km. Podľa letáka mali práve tieto procesie najväčšie p r o b l é m y , lebo ich zvykom bolo prechádzať Bardejovskými kúpeľmi a tak si trochu skrátiť cestu.

Keď prechádzali Bardejovom, p r í s l u š n í k V B im rozkázal rozísť sa. Keď mladí ľudia argumentovali, že neporušujú žiadny dopravný predpis a išli ďalej, zavolať esenbák aj p o s i l u : prišlo šesť áut VB so psami. O b a d r u h y z v e r o v s a v r h l i n a s p r i e v o d ! Psi niektorých doškriabali a dotrhali im šaty. Esenbáci zasa b i l i hláva nehlava! Sprievod sa rozišiel, pútnici však predsa prišli do Gaboltova. Miestny farár pri hlavnej omši pozdravil týchto h r d i n o v a vyslovil im svoj obdiv. Nečudo, že priam zaburácal potlesk, keď mladí ľudia pozvali prítomných n a p ú ť d o Š a š t í n a !

Podobnou metódou zahli podľa Kathpressu z 31. júla t.r. aj Poľské bezpečnostné orgány: 27. júla v okolí Gdysne rozohnali asi 800 člennú procesiu pútnikov z Gdanska do Čenstochovej. Ide teda - podľa všetkého - o úpravy z toho istého centra! Slováci sa nezachovali ľudskejšie! Začína Gorbačovský stalinizmus 50. a či 80. rokov?

Azda najhlbšie náboženské zážitky mali pútnici v noci z 2. na 3. júly na nedeľu. O 19 hod. večer bola svätá omša, ktorú slúžil miestny farár. Privítal pútnikov a vyzval ich, aby sa modlili za zachovanie drahocenného dedičstva viery vo svojej vlasti. Od 20. do 22,30 hod. a od 3. do 4. hod. patrila kostol a priestor pred ním mládeži. Ich duchovný program sa niesol v znamení " m l á d e ž s p i e v a P a n n e M á r i i ". Magnetofónové záznamy sú dôkazom toho, ako presvedčivo, zbožne ale súčasne prirodzene a jednoducho sa vedia mladí v podobných prípadoch vyjadriť. O 22,30 hod. začala svätá omša, o polnoci ďalšia, po nej rozjímavý ruženec, križová cesta a mládežnícky program skupín z Bardejova. Na hlavnej omši v nedeľu predpoludním spieval zbor z Vranova. Celebroval ju bardejovský kaplán. V kázni sa okrem iného poďakoval pútnikom, ktorí, nehľadiac na námahu, nebojac sa policajných perendrekov a psov, zúčastnili sa na púti. V letáku sa výslovne hovorí, že pána kaplána za tieto slová vyšetrovali.

Toto je niekoľko záberov z kusej správy o tohoročnej gaboltovskej púti.

Slovenské púte. Možno zaslužili voľakedy výčitku, ktorú otec Václav Malý z Prahy, v rozhovore začiatkom júla takto vyjadril: Neznášam masovosť a stratenie sa jednotlivých ľudí v dave. Dávam prednosť individuálnemu prístupu k viere. Som za osobnú zodpovednosť každého veriaceho." Potom však Malý dodal významné slová: "Za okolností, v ktorých sa Cirkev u nás nachádza, nadobudla táto forma zhromažďovania mimoriadny význam. Ľudia sa môžu legálne stretnúť a prejavovať navonok svoju vieru. Zážitok povedomia že nie sme sami posmeľuje v kresťanskom presvedčení. Púte majú význam iba vtedy, keď sa ich účastníci po návrate domov - azda v izolácii - ne z r i e k l i z o d p o v e d n o s t i z a v i e r u a b u d ú o c h o t n í v y z n á v a ť j u v r o d i n e a m i m o n e j ! Ak by boli iba masovým a azda i trochu protestným zhromaždením, ktoré by vzbudilo povedomie "je nás mnoho", bolo by to málo. Púť má byť p o s i l n e n í m v o v i e r e , v p r e s v e d č e n í , ž e D u c h B o ž í p ô s o b í a p o m á h a v y z n á v a ť v i e r u , a j keď nie som podporený prítomnosťou spoluveriacich. Myslím, že púte u nás sa nesú správnym smerom!" Takto otec Malý, ktorý sa chcel zúčastniť na púti v Levoči, ale mu to prekazili.

Jeho pozitívna charakteristika púti u nás isto platí o prevažnej väčšine, ak nie totalite pútnikov v Gaboltove, ktorý začína byť ďalšou baštou slovenského katolíckemu!

- o -

Slová na zamyslenie

- Ľudia nemyslia na svoju vlastnú smrť, ale iba na cudziu. /Seneka/
- Ľudské slabosti sa odstránia skôr poučením než rozkazom, skôr napomenutím než trestom. /Sv. Augustín/
- Človek by si mal tak často spytovať svedomie, ako často si pozerá na ruky, či sú čisté. /Sv. Ján Vianney/
- Modlitba viaže Všemohúceho a premáha Nepremožiteľného. /Sv. Bernard/
- Často túžime byť anjelmi v nebi a zanedbávame povinnosť byť poriadnymi ľuďmi na zemi. /Sv. František Saleský/

Človek sa utedy pokradí keď odmišťa alebo keď prosí o odpus-

Panna Mária, Pomocnica kresťanov, vo Filipove.

Kto, číta listy svätého Pavla čoskoro zistí, že ich písal muž vysoko vzdelaný a osvietený Duchom Svätým. Z Kristovho nepriateľa sa odrazu stáva apoštol a jeho hrdinský obhajca. Keď píše: "Viem, komu som uveril...", veríme mu. Vlastnými očami videl nielen Krista, ale i jeho večné kráľovstvo, nebo /2 Kor 12, 2/.

Podobne k nám hovorí aj Magdaléna Kadeová z Filipova, ktorá počas ťažkej smrteľnej choroby videla dňa 13. januára 1866 na vlastné oči Božiu Matku. Videla ju v jej mladistvej, nesisrteľnej kráse a láske. To jej stačilo, aby navždy uverila, čo na ňu čaká po smrti. Po uzdravení celých ďalších 40 rokov svojho života milovala svoju Matku a tak sa na ňu tešila, že prehlásila: "Najkrajším dňom života je deň smrti".

Filipov pri Rumburku, vtedy Philipsdorf, roku 1866 bol tesne pri hraniciach vtedajšieho saského kráľovstva, teraz pri hraniciach N.R. Obec Filipov, ktorá bola filiálkou 2 km vzdialeného mestečka Jiríkova, mala vlastný kostol.

Dnes stojí vo Filipove veľký, nádherný chrám zo žuly, ktorý domnuje celému údoliu a okoliu. Je zasvätený Panne Márii, Pomocnici kresťanov. Zmestí sa doň 10.000 pútnikov a je vykurovaný ústredným kúrením. Tento prekrásny kostol bol postavený v priebehu 15 rokov z prostriedkov a práce nemajetných veriacich a pútnikov zo širokého okolia. Viedenský architekt František Donát, ktorý vypracoval projekt, povedal: "Nič za to nechcem, zaplatí mi sama Matka Božia". Podobne povedalo i mnoho iných pomocníkov počas stavby. Aj tak náklady na materiál a mzdy remeselníkov činili 292.000 zlatých /P. Seibold, str. 43/.

Roku 1920 tadiaľ prechádzal pápež Pius XI. ešte ako nuncius z Poľska do Ríma a roku 1926 už ako pápež dal tomuto chrámu titul "bazilika minor".

Čo priviedlo ľudí k stavbe tak mohutnej baziliky?

Dňa 13. januára 1866 o 4. hod. ráno sa tu zjavila Panna Mária umierajúcej Magdaléne Kadeovej a v priebehu niekoľkých okamihov jej úplne prinavrátila zdravie. P. Hoppe vo svojom veľkom diele "Poutní místa", vydaného vo Viedni roku 1913 na stranách 126-129 uvádza:

"Filipov je podľa veľkosti zázrakov jedno z najväčších pútnických miest, ktoré sa vyrovná čo do veľkosti uzdravení Lurdom".

Magdaléna Kadeová, narodená 5. júna 1835 vo Filipove, bola zbožná, pracovitá, nezištná deva. Do 19. roku veku pracovala so svojim bratom Jánom Kadeom cez leto na poliach, v zime pri tkáčskom stave. Rodičia im zavčasom zomreli. Súrodenci bývali vo Filipove v malom domku č. 63. Dom mal iba jednu obytnú miestnosť 5,5 x 5,5 m, v ktorej sa kúrilo. V nej boli dve tkáčske stavy, kachle, kuchynský stôl a v kúte postel' chorej Magdalény.

Keď Magdaléna dosiahla 19 rokov, Pán je začal posielat' jedno bremeno za druhým: zápal pľúc, zápal pohrudnice, zápal mozgových blán a od roku 1865 veľká, hnisavá rana na hrudníku, ktorá v priebehu času vyrazila navonok i hľbsie do tela. Hlboké vrede, z ktorých vytekali sústavné hnis a šíril neznesiteľný zápach, sa nehojili. V jeho blízkosti málokto vydržal dlhšie. Vlastný brat, aby prerazil zápach ráno pri preväzovaní, žvýkal tabák. Chorú liečili dvaja lekári: MUDr. Görlich, evanjelik zo susedného Gersdorfu v Sasku a MUDr. Urbáth z Jiríkova. Obaja lekári považovali chorobu za nevyliciteľnú, pretože už nastal rozklad tkáne.

V takomto úbohom stav- jej kaplán Štorch z Jiříkova udelil 21. decembra 1865 sviatosť umierajúcich. Deň pred uzdravením, 12. januára 1866 ju navštívil ešte MUDr. Ulrich, ako uvádza redemptorista P. Schöbitz v diele "Philipsdorf eine Wunderstätte".

Magdaléna trpela nielen telesne, ale i duševne. Uvedomovala si, že ľuďom sa stala premenom a že jej úbohému telu už nikto nepomôže, jedine Pán, keď ju posledný deň vzkriesi z mŕtvych. Ale Pán nenechal Magdalénu tak dlho čakať. Nie nadarmo Ho vzývala ako "liek umierajúcich" a nie nadarmo vzývala Matku Božiu úpenlivo o pomoc.

Nadšiel posledný deň vianočného obdobia- oktáva Zjavenia Pána, 13. januára 1866. Po polnoci ju brat ešte raz, spoločne s jej priateľkou Veronikou, ošetril. Po previzaní ráno ostala u nej len Veronika.

Redemptorista P. Polívka v knihe "Mária Filipov" z roku 1897 cituje výpovede uzdravenej Magdalény podľa protokolu biskupskej komisie zo dňa 12. - 14. marca 1866, IV., 39-46 takto:

"Celú noc som nespala. Veronika mi česala vlasy, aby sa mi trochu ulavilo. Poprosila som ju, aby ma pokropila svätenou vodou a potom sa trochu pomodlíme. Modlili sme sa niekoľko modlitieb, Veronika hlasno a ja ticho. Ako poslednú sme sa modlili "Rozpomeň sa..."- modlitbu sv. Bernarda.

Potom som jej povedala! "Náš Pán mi nedá viac utrpenia, len koľko môžem zniesť: Kde je núdza najväčšia, Božia pomoc najbližšia". Veronika ma potom potešovala. Ja som jej povedala: "Keby si si trochu ľahla a zaspala!" Nato si ľahla pri kachličkách na lavicu tak, že jej hlava ležala na mojom podhlavníku a zaspala. Ja som ležala v prudkých bolestiach...

V miestnosti sa odrazu rozodnievalo, bolo vidnejšie ako cez deň. Naľakala som sa a začala sa chvieť a triasť. Pravým ľaktom som štychla Veroniku a povedala jej: 'Veronika, vstávaj, nevidíš, ako sa rozodnieva?' Veronika zoskočila z lavice, chytila ma do náručia, lebo inak by som od strachu a chvenia vypadla z postele. Veronika mi hovorí: 'Ja nič nevidím'. Svetlo pri mojich nohách sa stalo ešte žiarivejším. Pred mojou postelou stála postava, prežiarená bielym svetlom, so žltou korunkou na hlave. Hneď som si pomyslela, že je to Matka Božia. Veronike som povedala: 'Kľakni si, nevidíš tu stáť Božiu Matku?' Veronika ma však stále držala a neklakla si. Začala plakať a ja s ňou. Obe ruky som si držala pred očami, pretože také silné svetlo neznesú oči zdravé, nieto choré. Veronika mi dáva ruky dole, ja ich spínam a modlím sa: 'Velebí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi!' Po týchto slovách som počula, ako Pani sa ku mne prihovorie neobvyklým hlasom, iným, ako hovoria ľudia: "Mein Kind, von jetzt an heilts". t.j. "Moje dieťa, teraz sa uzdravíš!" V tom okamihu postava zmizla a ja som už necítila žiadne bolesti".

Otázka 42: "Ako dlho asi trvala prítomnosť tej postavy?"

- Asi tak dlho, pokiaľ som to vyrozprávala. Presne to nemôžem povedať. Potom som sa domodlila začatý chválospev Panny Márie /Lk 1, 46-55/ "lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia..." Potom som sa spýtala Veroniky, či niečo videla. Ona odpovedala, že nič. Nato som ju prosila, aby zavolała príbuzných. Odišla a zobudila brata.

Keď vstúpil, zvolala som: "Som zdravá, som zdravá!". Prišla i švagriná Cecília. Chvíľu stáli okolo mňa a začali sa tešiť. Videla som, že neveria mojim slovám, preto som povedala: "Nie, nie! Božia Matka

mi to povedala!". Pretože som v ich očiach videla ešte stále nedôveru, zobrala som obväz z prs a dala ho dole. Obväz bol plný hnisu, ale na tele už nebol žiaden vred, len malé miesto ako halier, ktoré bolo mokré, ale do rána sa tiež zjazvilo".

Na otázku 46 odpovedá: "Aj vnútorne som bola úplne bez bolesti. Cítila som sa byť dokonale zdravá, že by som už bola schopná vykonávať každú prácu".

Pokračujeme podľa P. Schöbitza a P. Rettinga:

"Teraz sa všetci spoločne modlia a ďakujú. Magdaléna bez pomoci príbuzných vstáva z postele. S chuťou si zaje a hneď sa púšťa do práce: chce drhnúť dlážku, je sobota - nech je čistá! Brat jej to nedovolí. Nemôže jej zabrániť, aby sa neobliekla - vonku je tuhá zima - a ide nakúpiť k pekárovi. Ľudia žasnú. Magdaléna včeským rozpráva: "Som zdravá. Matka Božia bola pri mne a uzdravila ma". Táto správa sa nesie od úst k ústam a rýchlo sa rozšíri po dedine.

Na druhý deň je nedeľa. Ľudia idú do Jiříkova na omšu. O chvíľu vie o tom celé okolie. Pretože ľudia tomu nechcú veriť, idú sa na vlastné oči presvedčiť. Ku Kadeovým sa hrnie zástup ľudí, medzi nimi i doktor Ulbrich, ktorý chorú ošetroval. Uzdravenú prezrie a nezdráha sa priznať: "Nercozum... tomu, to mi bude záhadou po celý život". Pri ďalšom súdnom konaní trval na tom, že je to "vyšší zásah".

V stredu 17. januára 1866 išla Magdaléna sama do Jiříkova poďakovať sa Pánu Bohu do kostola. Potom išla na faru požiadať o ďakovnú svätú omšu na sobotu 20. januára. Kňaz jej rád vyhovel a v sobotu ďakovalo Pánu Bohu s Magdalénou asi 3.000 veriacich za to, že medzi nich poslal svoju najmilšiu Dcéru, našu Kráľovnu a našu veľkú Pomocnicu.

Podľa knihy P. Hoppeho, str. 125, bol vytvorený veľký mozaikový obraz nad vchodom do kaplnky, ktorý zobrazuje zjavenie nasledovne:

"Jasná žiara pri nohách postele stále pribúda a s ňou vstupuje postava vznešenej ženy, ktorá stojí na dosah nôh chorej. Z jej tváre žiari nadprirodzené svetlo. Prekrásne bieloekvíce rúcho splýva od krku až ku špičkám nôh a v širokých záhyboch šiat sú ukryté jej ruky. Ľavú má zdvihnutú k prsiam a pravá je natiahnutá akoby ku pomoci. Dlhé, zvlnené vlasy jej splývajú na ramená. Na hlave žiari malá zlatá korunka, zhotovená v dielňach nebeskej ríše".

Z rozhodnutia litoměřického biskupa Msgr. Vabalu sa konalo od 7. do 14. marca 1866 v Jiříkove súdne pojednávanie o tomto prípade za predsedníctva Dr. Řebáka, litoměřického kanonika. Ako svedkovia boli pozvaní starosta Florián Holfeld z Jiříkova a šesť členov jeho rady. Protokol bol uložený v archíve biskupstva.

V roku 1870 započali so stavbou kaplnky Zjavenia. Bola naplánovaná na mieste, kde doposiaľ stála izba Kadeových. Šírka bola ponechaná na 5,5 metrov, predĺžená však bola na 17 metrov smerom k východu. V snahe vyhovieť početným pútnikom, ktorí sem stále prichádzali, aby si uctili miesto, kde stála Panna Mária, počas stavania kaplnky v rokoch 1870-72 nechali túto izbu neporušenú. Okolo izby do hĺbky 7 metrov v piesočnatej pôde vykopali základy filipovskej panny a vdovy, ktoré si to pokladali za čestnú povinnosť. Zbytok domu bol zbúraný až koncom roku 1872.

Miesto, kde stála Panna Mária, bolo označené bielou mramorovou doskou s nápisom: "Mein Kind, von jetz an heilts - Dieťa moje, teraz sa uzdravíš". Rozmer dosky je 35 x 35 cm. Nad touto doskou v kaplnke Zjavenia sa dnes vypína krásny štíhly oltár so sochou Panny Márie, zhotovený podľa údajov Magdalény. Keď túto nádhernú rezbársku prácu

priviezli a ľudia hovorili "Tá je ale krásna!", Magdaléna však, inak málovravná, potlihu povedla: "Ona však bola omnoho krajšia!" /P. Matting, str. 102/.

Nad vchodom do kaplnky je umiestnený veľký mozaikový obraz, ktorý predstavuje Kráľovnú neba pred svojim úbohým dieťaťom - Magdalénou.

Po vystavaní kaplnky Zjavenia tesne vedľa začali s výstavbou mohutnej baziliky. Táto bola ukončená už 11. októbra 1885 a vysvätil ju litamerický biskup Msgr. Schöbel. Mohutnosť a harmónia tejto stavby podnes hlása každému pútnikovi velebnosť onej náštevy z 13. januára 1866: "Tu je dom Boží a vchod do neba".

Pútnici boli zverení do duchovnej správy otcov redemptoristov roku 1855. Pre nich bol vedľa kostola postavený kláštor. Magdaléna Kadeová pracovala ešte 40 rokov, podobne ako bola doba púte vyvoleného národa po púšti, vedená Mojžišom. Zpočiatku posluhovala početným pútnikom, ktorí prichádzali do Filipova a neskôr chorým v starobinci v Jirikove. Posledné roky života prežila zasa vo Filipove v malom domčeku za kostolom, v bývalej stavebnej kancelárii. Tu umrela 10. decembra 1905 vo veku 70 rokov.

Na deň svojej smrti sa tešila po celý život v nádeji, že znovu uzrie svoju nebeskú Matku. Nezmazateľný zážitok z 13. januára 1866 upevnil ešte viac jej silnú vieru vo večný život ako úplné a jasné presvedčenie, že smrť kresťana je len mostom do večného života.

Podľa P. Hoppého /str. 129/ jej pohreb dňa 13. decembra 1905 sa stal napriek krutému mrazu a ľadovému vetru, zime a snehu, veľkolepým triumfom kresťanskej viery.

Mŕtve telo Magdalény v kláštornej kaplnke vykropili a potom vo veľkom, doposiaľ nevídanom sprievode odniesli na jiríkovský cintorín. Prievodu sa zúčastnil nielen starosta obce s celou svojou radou, ale i všetci úradníci a všetky spolky v plnom počte. Bohato ozdobenú truhlu nielo striedavo 12 mládencov. Pred nimi išlo 13 dievčat a duchovenstvo. Prvá z dievčat bola oblečená do dlhých, bielych šiat s korunkou na hlave. Mala byť symbolom Panny Márie - takmer ju zastupovať v sprievode jej milého dieťaťa Magdalény.

Dňa 20. septembra 1925 boli telesné pozostatky Magdalény prevezené späť do Filipova na nový cintorín, znova za účasti veľkého množstva pútnikov.

K 60. výročiu zjavenia, t.j. k 13. januáru 1926, vydal riaditeľ kláštora P. Matting 105 stranový spis, v ktorom uvádza mnoho uzdravení na príhovor Matky Božej vo Filipove. Omnoho väčší však bude raz počet tých, ktorí prišli do Filipova s chorobou na duši - a domov sa vrátili s veselou tvárou.

Tento výbežok českej zeme s Filipovom bol často označovaný ako "čierny kút", avšak z neho vyšlo niekoľko stovák kňazov a tiež niekoľko biskupov.

P. Štorch, budovateľ baziliky, zomrel v roku 1901. Dovtedy vydal osem brožúrok o mimoriadnych uzdraveniach vo Filipove. Vo svojej poslednej brožúrke uvádza zvlášť do očí bijúce uzdravenie Magdalény Langhansovej z Jirikova č. 164 :

" Pre mňa je pravou rozkošou rozprávať o uzdravení Magdalény Langhansovej. Toto dievča poznám už od roku 1854 veľmi dobre, pretože som počas jej choroby, t.j. 11 rokov, každý mesiac udeľoval sviatosti. Okrem toho je dcérou nášho suseda hneď pri fare, takže môžem osobne ručiť za vieryhodnosť týchto riadkov.

Podľa úsudku lekárov trpela na nevyliciteľnú chorobu: vysýchanie miechy s prudkými bolesťami a krčami, ktoré ju nútili stále ležať na posteli. Už osem rokov mala nohy natoľko pokrivené, že kolera sa dotýkali brucha a päty stehien. Nebola schopná sa obracať ani na jednu stranu. Na niekoľkých miestach mala preležaniny. Bola natoľko citlivá, že i malý vzruch v nej vyvolal krče. Chorá iba veľmi málo jedla, hlavne vtedy, keď sa dostavili krče. Po nich za 4-8 dní vôbec nemohla pootvoriť ústa, takže iba malým otvorom medzi zubami jej vlievali do úst truchu tekutiny. Ak sa pokúsila viac zjesť, prudko zvracala stravu zmiešanú s krvou a hlienami. Inokedy chrlila krv. Okrem toho mala chorá skoro stále na ľavej strane hnisavý vred, ktorý jej spôsoboval priam neznesiteľné bolesti.

Teraz niečo o jej uzdravení :

Keď sa vo Filipove a po celom okolí rozšírila správa o rôznych uzdraveniach, dôverou a nádejou bola naplnená aj Magdaléna Langhansová. V auguste 1866 sa dala odviešť do Filipova, ale cesta bola bez výsledku. 7. januára 1867 zabalili na smrť chorú a na saniach ešte raz odviezli do Filipova - skôr umierajúcu ako živú. Doprevádzala ju jej sestra a priateľka Vilhelma Donátová. Chorá celou cestou neprehovorila, lebo bola v bezvedomí. Pred domkom zjavenia niekoľkokrát vykašlala krv. Zobrali ju zo saní a odniesli do miestnosti Zjavenia. Miestnosť bola studená, pretože kachle tam už neboli. Chorá znova upadla do bezvedomia. Prítomní sa za ňu v tichosti modlili a potom ju položili do vykúrenej miestnosti Magdalény Kadeovej. Tam zasa väčšinou ležala v bezvedomí. Popoludní medzi 14. až 17. hodinou sa tam konali obvyklé spoločné modlitby, ktorých sa zúčastnila iba jej sestra a priateľka Donátová.

O jednej hodine po polnoci sa nebo nad úbohú zľutovalo. V túto nezvyčajnú hodinu doniesli chorú trpiteľku znovu do izby Zjavenia, kde sa prítomné štyri osoby ticho modlili. Vonku zúrila snehová búrka.

O 1,45 hod. chorú pochytili krče, záchvat a vykašlala mnoho krvi. Pokým tri ženy trikrát opakovali prosbu z lorétanských litánií: "Mária, uzdravenie nemocných, oroduj za nás!", sestra chorej spozorovala, ako sa jej po dlhé roky pokrivené údy narovnávajú a vyčnievajú spod periny. Predtým by ich človek bol mohol skôr zlomiť ako narovnať. Radostný výkrik prekvapenej sestry túto skutočnosť oznámil ostatným prítomným. Títo sa ale nedali vyrušiť zo svojej pobožnosti. Domodlili sa litánie a pridali ešte 9 Otčenášov a Ždravasov.

Medzitým sa stalo niečo nepochopiteľné: Magdaléna Langhansová, ktorá predtým sa prebrala zo svojej smrteľnej mdloby pretým sotva na niekoľko okamihov, je náhle posilnená a vyhlasuje: "Som zdravá a necítim už žiadnu bolesť".

Medzitým, čo prítomným vstupujú slzy do očí, uzdravená odsunuje perinu, dvíha sa zo svojho trpiteľského lôžka a s plačom bezkáva miesto Zjavenia. Uzdravenú núdzovo obliekajú a odvádzajú do izby Magdalény Kadeovej.

Uzdravená sa musí znova učiť chodiť ako dieťa. Dostáva silnú polievku, ktorú zje bez ťažkostí. Smrteľne oslabený organizmus je ako znova oživený. Krče sa už nikdy neobjavia. Veľká hnisajúca rana zmizne. Chrlenie krvi sa zastaví a ostatné rany na tele sa odrazu zahoja.

P. Schöbitz dodáva: "Uzdravenie pochopiteľne vzbudilo v Jiříkove veľký rozruch. Po niekoľkých dňoch bola natoľko silná, že zasamohla vykonávať všetky práce. Bolo ju vídať denne pracovať pri tkáčskom stave. Uzdravenie bolo teda úplné, dokonalé. Uzdravená potom žila ešte 11 rokov a zomrela 7. mája 1877, podľa úmrtnej matriky "vysilením". Domáci tkáči vtedy žili veľmi núdzne, čo treba brať do úvahy.

Ignác Langer z Filipova tiež popisuje veľmi podrobne uzdravenie Magdalény Langhansovej v spise "Prvé výročie mimoriadnej udalosti vo Filipove zo dňa 13.1.1866", ktorý vydal J. Spurný v Prahe 18. 12. 1967.

Píše, že práve toto podivuhodné, nahle uzdravenie dievčata z Jiríkova bolo posledným podnetom pre veľkolepú oslavu v obci. Langer tu cituje pekný výrok M. Langhansovej, keď sa v auguste 1866 vo Filipove "bezvýsledne modlila a neuzdravenú ju odviezli naspäť domov, povedala: 'Aj keď ja ostanem chorá, hlavne nech sa mnoho iných uzdraví!'"

Na prvé výročie uzdravenia píše: "V pondelok, 14. januára, putovalo asi 10 tisíc ľudí, medzi nimi 400 požiarníkov, Spolok veteránov, potom dievčatá a chlapi, školská mládež, ženy a muži z Filipova do farského kostola v Jiríkove na slávnostné bohoslužby. Potom s dvoma kapelami šli späť do Filipova /2 km/ k domku Kadeových, ozdobenom vencami, kvetmi, obrazmi, sviečkami, slávobránou. Všetci spievajú, modlia sa, ďakujú nebu, zabúďajú na tuhú zimu. Kaplán Storch v civilnom obleku ďakuje a sľubuje, že tu bude čoskoro stáť veľký kostol".

I. svetová vojna a Kráľovna z Filipova.

Ján Simchen, výrobca pleteného šatsva vo Filipove, otec piatich detí, bol dobre známy po širokom okolí nielen pre svojich 200 cm výšky a pre kvalitnú prácu, ale aj na slovo vzatý poctivec a nezvestný samaritán. Cez vojnu ako zdravotnícky poddôstojník sa naučil ošetrovať. Tento pisateľovi tohto pojednania roku 1926 rozpráva nasledovné :

Vo Filipove nás bolo 32 mužov, ktorí sme hneď v prvých dňoch po vyhlásení vojny roku 1914 museli narukovať najprv na niekoľko týždňov do Českej Lípy. Sem mi poslal kňaz z nášho kláštora vo Filipove balíček medajlonkov našej Panej Filipovskej s výzvou, aby som ich rozdal kamarátom pred odchodom na vojnu a aby sme sa takto spoločne odovzdali pod ochranu našej mocnej Matky. Poslúchli sme a medailon sme si priplli na vojenskú čiapku, aby ju každý mohol vidieť. Boli sme ochotní každému vysvetliť, odkiaľ sme a na koho sa spoliehame.

Vojna trvala štyri roky. Kamaráti boli odvelení na všetky úseky fronty. Ja som šťastlivo všetko prekonali. Hneď v prvú nedeľu po vojne som šiel do nášho kostola vo Filipove poďakovať sa Pánu Bohu a Matke Božej za ochranu. Bol som veľmi zvedavý, koľkí z nás tú hrozivú vojnu prežilo. Každú nedeľu som počítal. Stále nás pribúdalo. Konečne po dlhom čakaní sa dostavil aj ten tridsiaty druhý kamarát. Hrdosťou bolo naplnené naše srdce, lebo sme na vlastnej koži skúsili, akú moc má naša Matka a Kráľovna z Filipova.

Marta Bosáková.

Redemptorista P. Seibol z Filipova píše v brožúrke "Filipov" z roku 1939, so súhlasom svojho biskupa Msgr. Dr. Antona Webera z Litoměřic /3.3.1939/ okrem iného aj o náhlom uzdravení slečny Marty Bosákovskej z Vratislavíc, okres Liberec. Úraz jej poškodil ľavý loketný kĺb. Podľa protokolu, uloženom na farskom úrade vo Vratislaviciach z 27.3.1934, slečna Bosáková bola liečená niekoľkými lekármi. MUDr. Knobloch mladší už navrhol amputovať ruku. Ľavá horná časť ruky, t.j. od lakťa po rameno stále bolela, ruka bola skrčená a nebola súca na prácu. Chorej už ostávala iba dôvera v pomoc Panny Márie.

Dňa 13. januára 1934, na výročný deň Zjavenia, s kamarátkou cestuje do Filipova na slávnostné bohoslužby. Chorú ruku kladie na "kameň Zjavenia" v kaplnke pod oltárom. pri svätej omši sa vrúce

Dr. Anton Weber. Pri premeňovaní, keď biskup dvíha kalich s Kristovou krvou, chorá pociťuje vo svojom chorom lakti pálenie, kľb sa jej uvoľní a ruka svojou váhou klesá dole. Chorá skúša ďalšie pohyby. Sú bez bolesti. Z vďačnosti spína ruky, teraz už zdravé a s plačom ďakuje Matke Božej, Panne Márii.

O niekoľko dní po tejto udalosti MUDr. Knobloch zisťuje "očividné zlepšenie". Dňa 2. februára 1934 slečna Bosáková znovu pred svedkami vo Filipove dokazuje, že ruka je schopná každej práce.

Zjavenie Panny Márie vo Filipove je len jedno z premnohých /59/ svetoznámych zjavení Panny Márie v európskych krajinách.

Ján Marian Wolmann

M á r i a p o m o h l a .

Saleziánsky misionár P. Jozef Kirschner, narodený v Petrolticiach pri Mimoni /predtým to bol nemecký kraj/, už desať rokov pôsobí v Peru v Južnej Amerike ako misionár. V auguste t.r. ťažko ochorel, takže bol zaopatrený svätými sviatosťami, lebo čakali jeho istú smrť. Vo svojej veľkej núdzi sa odprúčal "Uzdraveniu nemocných", Panne Márii vo Filipove. Filipov totiž leží neďaleko jeho rodnej obce.

Do vandsdorfského časopisu "Hausblätter" samotný misionár napísal:

"V auguste t.r. som bol postihnutý zvlášť ťažkou chorobou. Pretože som sa obával toho najhoršieho, odporúčal som sa celým srdcom milostivej Matke vo Filipove, "Uzdraveniu chorých" so sľubom, že oddržanú prípadnú milosť uverejním. Mocná pomoc Panny Márie nenechala na seba dlho čakať. Podivuhodným spôsobom som bol počas dvoch dní uzdravený. Teraz som trvalo zdravý a cítim sa preto zaviazaný k trvalej vďake milej filipovskej milostivej Panej. Toto si prajem uverejniť, nech sa dôvera v Pannu Máriu šíri, o ktorej doposiaľ nebolo počuť, že by nejakú prosbu rebola vyslyšala".

P. Jozef Mária Kirschner,
misionár.

Huancago, Peru, 31. augusta 1937.

/Uvedený misionár patril asi do rakúskeho inšpektorátu/.

- o -

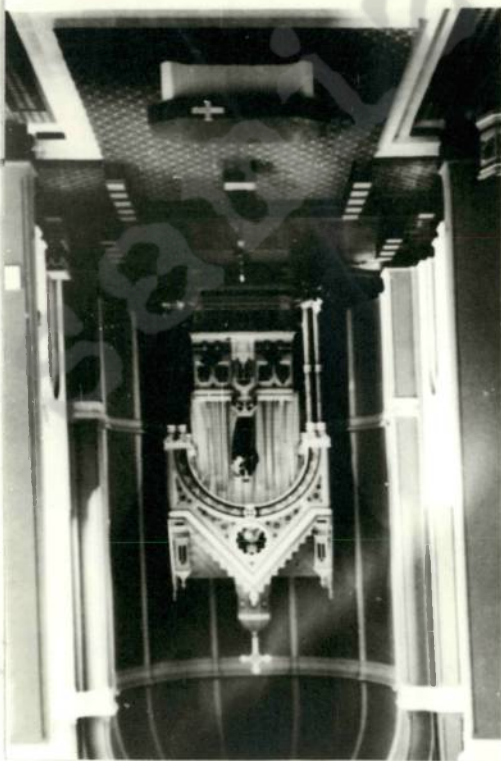
Na druhej strane sú zábery z baziliky vo Filipove, hlavný oltár, Panna Mária ustavičnej pomoci a bolestná Matka.

Beda tomu, kto je sám.

Každý týždeň umierajú starí ľudia, sami a opustení vo svojich príbytkoch. Chorí mužovia a ženy ležia často celé dni, ba dokonca týždne bez pomoci vo svojich posteliach. A nikto sa nestará o nich. A to napriek všetkým sociálnym zariadeniam našej spoločnosti. Mnohí sú a ostávajú po celý život zajatcami svojej osamelosti, ak sa im nepomôže, aby sa z nej oslobodili.

Samota bolí. Veď človek je podľa svojej povahy spoločenskou bytosťou. "Ja" je vždy zamerané na "ty" a iba v spoločnosti sa dobre cíti. Preto každý hľadá - vedome alebo nevedome - styk s blíznym.

Každý z nás by mohol prispieť k tomu, aby sa tento styk umožnil. Len by sa musel ujať tých, ktorí žijú okolo nena. Niektorí nemajú ani príbuzných, ani známych, preto tým viac túžia po niekom, kto si aspoň príležitostne na nich pomyslí, kto má pre nich milé slovo a v prípade núdze prejaví aj súciteľné srdce, ochotné pomôcť. Pozrime sa len okolo seba!

Františkánske pramene.

V tejto prednáške sa pozrieme na pramene, z ktorých František žil a čerpal, aby sa stal tým, čím ho Pán chcel mať a čo vo vtedajšom svete vytvoril. Čo vytvoril, naď tým žasne svet dodnes, lebo išlo o veľkú duchovnú revolúciu.

I my si dnes uvedomujeme, že nás čaká podobná úloha. Samozrejme, že v inej miere, ale v tom istom duchu a tou istou cestou dosahovať to, čo chcel dosiahnúť on.

Z čoho František čerpal?

Prvým zdrojom - ako to sám opakuje - bolo Evanjelium. Povedali sme už, že František sa vracia celou svojou špiritualitou, náplňou a vernosťou k časom nášho Pána a apoštolov a svoju generáciu vracia späť ku Kristovi. František však musel vedieť, aká bola doba Kristova. On nebol nevzdelaný, ako sa niekedy myslí alebo ako sa niekedy o ňom hovorí a píše. Keď čítame jeho spisy, ktoré posielal na rôzne miesta, vidíme, že tieto sú veľmi hlboké a bohaté. Pochádzal z rodiny, ktorá ho mohla dať na štúdiá. Hoci nebolo mnoho škôl, títo bohatí synovia boli posielaní väčšinou do cirkevných škôl. A pretože ňou prešiel, mal aj teoretické poznatky už ako mládenec. Bol vzdelaný a keď ho "chytila" milosť Božia, oprel sa o evanjelium, ktoré nielen čítal, aby obchatil svoje poznanie, ale ho "uchopil" to, čo evanjelium prináša a dáva, čím je ono pre nás. O prvých dobách Cirkvi sa dozvedel zo Skutkov apoštolov, kde vidíme celý život prvej Cirkvi, hlavne Petra, Pavla, Jána atď. V evanjeliu zasa vidí Ježiša v jeho úžasnej kráse, v tom úplnom daní sa svetu a človeku. Preto má Evanjelium tak rád. Toto pre neho už nebola iba kniha a slová, to bol život. On ho prežíva a tak ho potom dáva.

Podobne je tomu s každým človekom: čo neprežije, hoci by mal mozog naplnený vedou, i náboženstvom, nikomu nič z toho poriadne nedá, dokiaľ to sám nebude žiť. Ani my vo svojom prostredí nevrátíme nikoho Cirkvi, ak totálne neprijmeme Evanjelium a Krista.

Keď František spoznal rozumom, potom sa ďalej pýta: Čo mám robiť? Keď počuje oslovenie, pýta sa toho kto ho oslovuje, aká je vôľa Božia? A počuje: choď, káž, hovor o kráľovstve Božom, ktoré sa približilo. František tieto slová i číta a už sú nie preňho iba mŕtvym slovom, ale živým. My z vlastnej skúsenosti tiež vieme, že keď sme snáď v mladosti, pred mnohými rokmi čítali Evanjelium, tak nám mnoho nehovorilo a nedávalo. Keď si ho ale prečítame viackrát, vždy tam nájdeme niečo nové, plnšie a dáva nám už viac. Nakoniec v ňom nájdeme úžasné bohatstvo. Podobne tomu bolo aj u Františka: Evanjelium sa stáva preňho už nie slovom, ale životom. Takto pochopíme jeho slová "To je to, čo hľadám a čos i prajem!" A praje si to z hĺbky srdca. Celano píše, že nebol hluchým poslucháčom svätého evanjelia.

Keď sa k nemu pridužili prví bratia, nechali si trikrát otvoriť sväté Evanjelium. Povedali by sme, že je to povera, evšam tam už bola hlboká viera a nie povera: čo mi Evanjelium povie, to bude vôľa Božia. A ako vieme, trikrát čítali o vyslení apoštolov a za akých podmienok ich Kristus posielal. František to zobral ako vôľu Božiu, čo od neho chce a čo mu dáva: aby som išiel a to robil.

Takýto bol počiatočný pohľad Františka na Evanjelium. 16. apríla 1209 sa František nachádza v Ríme s prvými bratmi a prednáša Svätému Otcovi, že chcú žiť podľa Evanjelia. Celano píše, že odvtedy žijú spolu na spôsob sv. Evanjelia, ako im to Pán ukázal. Svätý Otec im navrhovaný spôsob života potvrdil najprv ústne.

Na sklonku života sv. František vo svojej záveti píše: "Samotný Pán mi zjavil, že máme žiť podľa Evanjelia". Čiže to nebolo akési jeho osobné rozhodnutie, ale samotný Pán mu zjavil spôsob života. A pretože mu zjavil tento spôsob života, i samotný pápež Inocent ustúpil a dovolil mu žiť tento spôsob života.

Ako sme už spomínali, vtedy boli tri rehole:

- východná, baziliánska,
- západná, benediktínska
- a augustiniánska.

A tu František príde do Ríma a chce, aby mu Svätý Otec potvrdil spôsob života absolútnej chudoby so súčasným ohlasovaním evanjelia po svete, milovať Pána a žiť podľa Evanjelia. Svätý Otec poznal prípady, keď mnohé vtedajšie ťažrehole sklzli do sektárstva, preto to František nemal ľahké. Napriek tomu, že vtedy bolo zakázané založiť nové rehole, sv. František dostáva od pápeža ústne potvrdenie a nakoniec i bulou potvrdenú novú reholu.

- o -

Františkánska charizma.

Znovu sme sa stretli, aby sme sa pozdvihli zo všednosti, ktorú sme možno minulým mesiac prežívali. Prichádzajú nové a nové nárazy, problémy, ťažkosti. Človek ich často ani nestačí vyriešiť a zachráňovať to krásne, čo sme prípadne získali. Preto je potrebné znovu sa pozdvihnúť. Toto robíme pri rekolekciách, mesačných obnovách.

Naposledy sme sa vhlbili do františkánskej špirituality. Totiž každý človek má dozrieť do Krista. Podľa sv. Pavla to značí, že sa máme čo najviac priblížiť k Božej vôli, ku Kristovi v jeho ľudskom a bohoľudskom živote. To je našou úlohou. Pre členov serafínskej rodiny je potrebné, aby každý dozrel nielen k normálnemu kresťanskému životu, ale tiež k reholnému životu, t.j. k plneniu toho, čo chce od nás Boh. Je potrebné, aby sme sa pozdvihli do výšky. Preto sa v tomto rozjímaní vrátíme späť a povieme si, v čom pozostáva Františkova špiritualita.

Povedali sme, že predovšetkým to je neobmedzená dôvera v Boha. To je to Františkovo. Aj všetci ostatní svätí mali takúto dôveru v Boha, ale Františkova bola natoľko veľká, že to nemohol pochopiť ani vtedajší Svätý Otec a kardináli, keď žiadali úplnú, dokonalú, absolútnu chudobu. To vtedy nebolo zvykom a preto mu ani hneď nechceli potvrdiť regulu. Trvalo určitý čas, kým k tomu došlo. Inocent III. ich spôsob života schválil najprv iba ústne.

Potom sme si povedali, že františkánska špiritualita vedie k širokej, oazovej slobode. Františkán je slobodné dieťa Božie. To, že má predstavených, nie je žiadne otroctvo, lebo je vnútorne slobodný. Všetko čo robí, robí slobodne, celá jeho činnosť je slobodná, ba dokonca je taká veľká, že si z Ježišovho života nevyberá iba určitú oblasť, ako napr. starať sa o deti, chorých a pod. ale on je "dievča pre všetko" - to je serafínska špiritualita. Ide všade a koná všetko, kde ho pošlú alebo kde vidí, že ho potrebuje Božie kráľovstvo k rastu. Ak ma potrebujú pri prednášaní a vyučovaní a viem to, budem to konať. Ak ma potrebujú na iné, pôjdem tam, alebo i zametať ulice. Všade budem konať to, čo je vôľa Božia. A to čo budem konať, budem konať dobre! Svätosť pozostáva v tom, že konám čo najdokonalejšie to, čo konám.

Dnes sa pozrieme na to isté, ovšem z iného hľadiska. Takto zo všeobecných vecí prejdeme k tomu, čo dávalo Františkovi silu konať tak ako konal. Vieme, že to bolo Evanjelium, Ježiš, Eucharistia atď. Toto sú jednotlivé prostriedky k tej jeho úžasnej sile života.

Svätý Otec Pius XI. vo svojej encyklike z marca 1925 hovorí o Františkovi - čo predtým nikdy pápež o nijakom svätom nepovedal - ako keby v ňom po druhý raz prišiel Kristus na svet. Nehovorím, že druhí neboli tiež svätí a že neboli dokonatí. Boli a mali svoje cesty a Boh ich povolával každého na inú, svoju cestu. Františka však volá k nesmiernej šírke, ktorá sa na konci jeho života ukázala aj v stigmách, ktorými sa pripodobnil Kristovi. A pápež Pavol VI., keď znova potvrdzuje terciársku regulu a ktorý sa často zmieňoval o františkánoch, túto Františkovu veľkosť hodnotí podobnými slovami.

Takto sa môžeme znovu spýtať, čo je tým zvláštnym na Františkovi a vo františkánstve?

Môžeme povedať, že zmyslom františkánskej zbožnosti a zbožnosti všetkých, ktorí budú povolani k jeho charizme, je nasledovať Pána podľa Evanjelia tak, aby sme sa privinuli k Nemu. Ako hovorí Písmo: ako jeho bratia, sestry, nevesty i Matka. To je vlastne to, čo František cíti: byť Ježišovi, Bohu, všetko. A vrcholom Františkovej zbožnosti je vedomie mať v nebi Otca. Konkrétny spôsob, ako sa dostať k Otcovi, je naplniť zmysel charizmy, t.j. predovšetkým plniť prikázanie lásky k Bohu a ľuďom. Toto je tá prvá sila. Toto všetko nadobudnúť - dostať sa k Otcovi - môžeme skrze Ježiša Krista. Preto sme sa v minulých rozjímانيach prdržali toho, že František nadväzuje na Toho, skrze ktorého sa duchovný život uskutočňuje: cesta Boha k človeku a cesta človeka k Bohu v Ježišovi Kristovi. A to k Ježišovi Kristovi ako človeku. U Františka je zvláštne to, že Krista ako človeka úžasne miluje a v ňom nachádza celú podobu, pretože sa Ježiš k človeku približuje ľudským bytím. Týmto ľudstvom, ktoré je spojené s božstvom, človek sa stáva dieťaťom Božím. František vidí Ježiša v jasliach, odkázaného na Matku a na ľudí a potom na kríži, umierajúceho v hrozných bolestiach, ale ktorý na kríži ostáva napriek svojej božskej moci. Tretie jeho zastavenie na svojej duchovnej ceste je v Eucharistii. Toto sú Františkove základné vzťahy k nášmu Pánovi a skrze Neho k Otcovi, ktorý je na nebesiach.

Serafínsky svätec je v pokore vedomý, že čo napísal alebo povedal, nie sú jeho slová, ale slová Pánove. Preto tak často cituje sväté Písmo. František šiel do Ríma s prvými bratmi iba s niekoľkými úryvkami zo svätého Písma. Väčšinou to boli citáty o tom, ako Pán vysielal apoštolov do sveta, aby nič nemali a pritom hlásali evanjelium. Toto má napísané a s tým ide do Ríma - a pritom v úplnej chudobe, úplne oddaný Kristovi a Bohu. František pritom hovorí, že to nie sú jeho slová, ale Pánove.

V druhej regule, ktorá bola vydaná roku 1221, hoci nebola potvrdená - teda nebola bulou - vo svojich 22. kapitolách obsahuje tiež väčšinou citáty zo svätého Písma s vloženými názvami: Františkovo napomenutá tie, pokarhanie, povzbudzovanie bratov atď. František vidí, že svojím bratom nemôže dať nič iné, iba Písmo. Hoci vtedy knihy nemali, často ani Písmo sväté, rozjímali o ňom a potom sa podľa neho aj riadili. Teda nie o tom, čo im on napísal, ale čo mu zjavil Boh.

Medzi reholnými rodinami, vzbudenými Duchom Svätým, františkánska rodina združuje všetkých tých, ktorí vo zájomnom životnom spoločenstve chcú sprítomňovať charizmu spoločného serafínskeho Otca a poslanie Cirkvi. Toto je naše krédo, Františkova odpoveď na otázku, keď niekto chce ísť za ním. Je to rodina, združená Duchom Svätým v Cirkvi - a to sme i my.

Máme možnosť sa opýtať: Čo nám táto rodina, toto združenie, táto Františkova charizma dáva a aká táto spiritualita v skutočnosti je?

Chceli by sme dať úplnú definíciu na túto otázku, ale vopred vieme, že žiadna definícia nie je úplná. Ak ju aj poskytneme, vždy bude v nej niečo chýbať. Napriek tomu všetkému môžeme definovať, že františkánska charizma - spiritualita je životnou formou, ktorá je oživovaná a udržiavaná v jednote duchom svätého Františka z Assisi. Túto krátku definíciu si rozvedme:

Františkov duch je duch Kristov, a duch Kristov je Duch Svätý. Kristovho ducha preberá František naplno a dokonale a duch Kristov je duch Ducha Svätého. Františkánska duchovná forma je ekoby františkánske zjavenie prvopočiatkovej evanjeliovej formy života, ktorú žil vtelený Syn Boží počas svojej pozemskej existencii so svojou Matkou a s apoštolmi. František sa chce vrátiť k tomu, ako žili Ježiš, Mária a apoštoli - k pôvodu - a preto sa vracia k evanjeliu. Prinavracia sa naplno ku Kristovi a chce žiť ako žili apoštoli. Toto je jeho forma, ktorou sa priblížil k plnosti života prvej Cirkvi.

A toto chce svätá Cirkev i dnes. Ako vieme, po celé generácie, po dlhý čas bola svätá Cirkev tomuto pôvodnému ideálu odcudzená. A tu prichádza pápež Ján XXIII. a koncilom chce Cirkev vrátiť do pôvodného času. Niečo sa z tohto zámeru už podarilo a niečo sa ešte podarí. Ale je tu tendencia - a táto sa na mnohých miestach dosahuje. A toto všetko už František žil a prežíval v 13. storočí: vrátiť sa k pôvodnej apoštolskej Cirkvi s Ježišom v strede.

Tažiskom františkánskej charizmy je serafínskosť. Serafínskosť v pravom zmysle je práve táto charizma. To je to najvyššie, lebo o žiadnom svätom nehovoríme, že je serafínsky, že mal serafínsku lásku. Serafíni sú anjeli, ktorým sa pripisuje najväčšia láska k Bohu. Preto Františka, ktorý túto lásku mal, mohli nazvať serafínskym. Táto serafínskosť, táto charizma nášho rádu, to je duchovné silové pole, charizmaticky vyvolané v ľudskom srdci. Minule sme zdôrazňovali, že františkánska spiritualita je spiritualitou srdca, teológiou cordis - srdca. V noviciáte sa o tom mnoho hovorí - poznanie srdcom, život srdcom, život afektov a pod.

František Krista a Boha poznáva hlavne srdcom. Istotne aj rozumom, ale rozumové poznanie nestačí. Čo vidím že je dobré, to prijmem, ale nestačí iba niečo pochopiť, treba to i "uchopiť" srdcom. To, čo spoznal ako dobro, krásu atď., to chápal a uchopil. Pochopil a uchopil to srdcom, teda láskou, lebo srdce je zdrojom lásky. To je to agapé, láska v akcii, v čine a konaní. Nie iba mať akúsi citovú lásku, ale on konal v láske, jeho láska bola činná. Ak láska nie je činná, nie je láskou. Tú musí byť vidieť, musí byť činná - a toto je Františkovo, toto je to silové pole, centrum františkánskej spirituality-duchovnosti.

Serafínskosť ako duchovné silové pole pôsobí na život povolaneho človeka, aby ako v zmyslení tak v konaní zaujal ku všetkému taký postoj - ako hovorí svätý Pavol - aký bol v Ježšovi Kristovi. Teda to čo Kristus. Zaujatie tohto postoja, to je tá serafínskosť, to je to silové pole.

Vyznie to snáď ako chvála rádu, ale je pravdou a často sme to mohli skúsiť, že keď sa keďysi konali exercície alebo misie, je zaujímavé, že františkánov veľmi radi volali k tejto činnosti. Na rozdiel od dominikánov, františkáni natoľko nerozoberali teologické pravdy, ale srdcom ľudí približovali ku Kristovi. Aj ženské rády, napr. Bormejky, keď spoznali františkánov, najradšej si ich volávali na exercície, pretože ňu nič cítili viac tepla, lebo to nie je spiritualita strážna, práve naopak, skrze kríž a Kristovo utrpenie dôjdeme k pravej radosti, ktorá nie je povrchná, ale hlboká.

Františkova ~~špiritualita je radostná, optimistická~~. Pesimistická špiritualita napr. hovorí, že deň je medzi dvoma nocami. Františkánska, ~~optimistická~~ je, keď povieme že noc je medzi dvoma dňami. Čiže pesimista vidí dve noci, kdežto optimista vidí dva dni, hoci je to rovnaké, každý vidí ináč. V nás je akási radosť a vidíme, že istá Františkovou cestou, hoci je cestou kríža, vedie k pravej radosťi. Tam sa plesá a jasa, ako plesajú a jasajú mučeníci, keď idú na smrť.

Serafínsky prejav františkánskej duše má svoj typický smer. Tento smer je určený tým, že subjekt - teda človek - je úplne ponorený do inkarnácie Božieho Slova, do vtelenia Božieho Slova, do Ježiša. Vteliuje sa doň, a to vo všetkom a úplne. Úplne je podmanený zákonitosťou tohto mystéria. Ako láska vteleného Syna Božieho jedinečným spôsobom priťahuje k nebeskému Otcovi, tak serafínska láska povolaneho priťahuje jedinečným spôsobom k ukrižovanému Kristovi, aby na všetko pohliadalaskrze kríž, skrze kríž sa zmocnila Kristovho Srdca a v ňom aby spočinula.

Chcem znova zdôrazniť, o čo ide v našom ráde a v našom živote, ktorý je serafínsky: s v o j e s r d c e d i s p o n o v a ť k l á s k e . Prijat' Božiu lásku a túto si nenechať iba pre seba, ale ju r o z d á v a ť . To je všetko, čo František chcel: lásku Božiu naplno prijať a úplne, čo najviac ju zasa rozdávať!

A pritom nikomu nič nebudne, nebo ani Kristovi nebudlo ani kúsok lásky, ktorú rozdal nám ľuďom. A nebudne ani nám, ako ani Františkovi nebudla. Keď ju prijme a budeme sa snažiť mnoho jej prijať - čo je serafínske -- a potom z nej čo najviac rozdávať, bude nám akoby rásť a tým viac ju budeme mať i my. A dôležité je, aby táto láska vyrástla všade! Amen.

- o -

Pápež Ján Pavol II., biskup Ríma, vikár Ježiša Krista, nástupca prvého apoštola Petra.

narodený v Poľsku 18. mája 1920,
 vysvätený za kňaza 1. novembra 1946,
 vymenovaný za biskupa 4. júla 1958,
 vysvätený za biskupa 28. septembra 1958,
 vymenovaný za arcibiskupa Krakova 13. januára 1964,
 kardinálom od 26. júna 1967,
 zvolený za pápeža 16. októbra 1978,
 slávnostne uvedený 22. októbra 1978.

Modlitba za pápeža :

Bože, náš Otec, pastier a vodca,
 pozeraj s láskou na Jána Pavla, nášho pápeža,
 Tebou určeného nástupcu svätého Petra,
 na ktorom si postavil svoju Cirkev.

Nech sa stane viditeľným centrom a základom
 našej jednoty vo viere a v láske.

Nech jeho slová a príklad nadchnú a sprevádzajú Cirkev
 a nech on a všetci, ktorí sú zverení do jeho starostlivosti,
 prídu do radosťi večného života. Amen.

- o -

- Mýli sa, kto si myslí, že dobrotou sa dá všetko rozriešiť; prvé miesto má spravodlivosť. /Kardinál Mercier/
- Pýcha je retiazka pre ruženec všetkých nerestí. /Sv. Ján Vianney/.

Izidor Štefan D O B R O V O D S K Ý
/16. augusta 1900, Malacky/

Františkánsky kláštor v Malackách pritiahol mnohých mladíkov zo Záhoria k vstupu do františkánskej rehole. Pred I. svetovou vojnou malacký kláštor patrilo do uhorskej provincie Panny Márie a bol jedným zo stredísk františkánskych štúdií. Františkánsky konvikt /malý seminár/ bol v blízkej Skalici. V skalickom konvikte odbavil Otec Dobrovodský stredoškolské štúdiá a vstúpil do františkánskeho noviciátu v Trnave 27. augusta 1916. Prijal rehoľné meno Izidor. Filozofické a teologické štúdiá odbavil v Hlohovci na františkánskom učilišti. Za knaza bol vysvätený 29. augusta 1923. Ako misionár a katechéta pôsobil v Nových Zámkoch, Trnave, Žiline a Bratislave. V Žiline a Bratislave bol i predstaveným kláštora.

Roku 1939 prišiel ako misionár do Ameriky. Po vojne bol iniciátorom pomocnej akcie pre slovenských františkánov a terciárov. Na jeho výzvu v "Listoch sv. Františka" americkí veriáci, najmä terciári, posielali do Pittsburghu finančné podpory, konzervy a šatstvo pre Slovensko. Otec Izidor vlastnoručne zabalil vyše 1200 balíkov konzervovaných potravín a šatstva a poslal na Slovensko.

Otec Dobrovodský bol literárne činný už na Slovensku. Bol výborný katechéta, miloval mládež. Slovenskú mládež poučoval i svojimi mravno-náboženskými úvahami v časopisoch "Orlík" a "Priateľ dietok". Tiež prispieval do mesačníka "Serafínsky svet". V Amerike redigoval v rokoch 1947-1954 "Listy sv. Františka" a obohatoval tento časopis mravno-výchovnými a historickými článkami. Taktiež bol poradcom Komisariátu Najsvätejšieho Spasiteľa v rokoch 1939 až 1944 a 1949-1952. Žil v kláštore Sedembolestnej vo Valparaiso, Ind.

- o -

S P O V E Ď

Ušná spoveď je pre mnohých kresťanov kameňom úrazu, a preto mi je divné, že mne povahovo zodpovedá aj skutočnosť, že inému človekovi musíme vyznať to, čo je v nás najhoršie, aj pocit hriechnosti a potreba odpustenia, ale naďovšetko viera v to najneuveriteľnejšie, totiž že slová, ktoré knazi vyslovujú už sko 2000 rokov, majú moc odpustiť všetky hriechy, malým počnúc a strašným končiac. Kto verí, že je hriešny, a sa aj cíti hriešny, je už pri bráne Božieho kráľovstva. V minulosti neboli ľudia menej hriešni ako dnes, ale uznávali, že sú hriešni. Boli častou zblúdeného stáda, ktoré prišiel vyhladať a spasit Syn človeka. Dnes ľudia blúdia, a nevedia, že blúdia.

Potrebu odpustenia som cítil celý život. V časoch živej viery to bol veľmi rozšírený pocit, dnes je skoro zriedkavosťou. Lebo kde odumiera Boh, tam odumiera aj vedomie, že je v nás jeho zákon a že máme konať jeho vôľu. Ja sa cítim kresťanom, lebo viem, že som hriešny, a verím, že ak použijem prostriedky, ktoré mi dáva k dispozícii Cirkev, nech by som bol čo spáchal, budem môcť začať nový život odznova na prvej strane čistej písanky.

/F. Mauriac v knihe "V čo verím"/

- o -

- Človek je vtedy dokonalý, keď je plný lásky. /Sv. Augustín/.
- Dokonalý je iba ten, kto sa stále usiluje o dokonalosť. /Sv. Bernard/

Anton H l i n k a

Homília počas svätej omše v kostole sv. Štefana v Mníchove na 20. cezročnú nedeľu.

Vítam Vás tu, sestry a bratia a pozdravujem i Vás, drahí poslucháči doma i v zahraničí. Svätú omšu obetujeme za Rodinu Nepoškvrnenej.

Drahí naši z tohto spoločenstva, pozdravujem Vás v osobnom mene a v mene všetkých tých, ktorí sa tu zhromažďujú vo sv. Štefanovi a v mene celej našej rodiny doma i v zahraničí. Veľmi sa tešíme Vašmu hnutiu. Odporúčame sa Vám do modlitieb a do Vášho kríža, lebo sme presvedčení, že odtiaľto príde spása našej vlasti. Túto svätú omšu, opakujem, obetujeme za Vás. Spojte sa s nami a spájajte sa s nami a nadnes tri týždne budeme o Vás hovoriť, o Vašej Zlatej knihe. Vám, drahí prítomní vo sv. Štefanovi, Vám, poslucháči doma i v zahraničí, Vám, členom spoločenstva, privolávan slovami Písma...

Úvod

Dnes je dvadsiata cezročná nedeľa. Slová, ktorými sa na nás obracia Ježiš v dnešnej stati evanjelia, sú poznačené hlbokým realizmom: Jeho kráľovstvo bude ľudí nielen zjednocovať, ale i rozdeľovať. Kto sa k nemu pridá, bude musieť skúsiť, že ho nečaká žiadny nebeský pokoj. Bude musieť vziať na seba mnohé protirečenia a protiklady. Pravda, ktorú bude vyznávať, vyvolá odpor - a ten bude musieť vziať na seba. Nebude môcť žiť kompromis dobra a zla, pravdy a lži a často bude mať dojem, že bude musieť opustiť istoty tohto sveta pre neistú budúcnosť, pohodlný život dneška a zajtrajška pre slúbované šťastie, príjemné a pohodlné zážitky tela a duše pre tzv. abstraktne ideály ducha. Kristova láska a pravda vždy vyvolávala a bude vyvolávať protirečenia. Akokoľvek sa môže zdať niekomu neprijateľné, predsa ostáva pravdivou odveká skúsenosť, že p r a v d a a l á s k a s a o v e r u j e l e n k r í ť o m . Nieto lásky, ktorá by so sebou neprinesla utrpenie, nieto pravdy, ktorá by niekoho nezranila. Ak milosť pravdy a lásky absolútnym darom, nikto ho nemôže prijať bez zrieknutia sa seba samého. Ak je pravda objavom, nemôže sa s ňou stotožniť nikto bez ochoty dať sa ňou súdiť a dať si ňou predpísať nové a často veľmi nepohodlné životné podmienky.

Zastavme sa na chvíľu a uvažujme, či sme ochotní dať sa súdiť pravdou, alebo či si osobujeme právo súdiť závažnosť zjavenej pravdy.

Homília

Citované verše, "všetci, čo sme boli pokrstení v Ježiša Krista, v jeho smrti sme boli pokrstení...", "...oheň som prišiel vrhnúť na zem a čo iné si želám, aby už len vzplanul...", "...krstom mám byť pokrstený a ako sa tiesnim, kým sa to nestane..." sa významovo dopĺňajú. Symbolika ohňa a krstu má svoj konkrétny výraz v známom verši listu Rimanom, ktorý som citoval na začiatku: "Všetci sme boli pokrstení v Krista, v jeho smrti". Oheň v tejto súvislosti pripomína na zápalné obeť v jeruzalemskom chráme a vo všetkých vtedajších chrámoch sveta. Ďalej, na bolestný ale účinný prostriedok proti chorobám a moru, na tzv. skúšky ohnom, t.j. súd Boží. A napokon na súd Boží nad svetom, ako i trest odsúdencom, zavrhnutým.

Krstiť, po grécky baptizein, znamená ponoriť, okúpať, v prenese- nom biblickom význame znamená skúšku, veľké utrpenie. V tomto zmysle prešla i do našej reči, aspoň zčasti. Vskutku sa zavše vyjadríme: "už som až po uši v tom; topím sa v práci; v prekážkach; neviem, kam sa obrátiť o pomoc". Oba symboly, teda oheň a krst vyjadrujú v podstate to isté: Boží súd, veľké utrpenie, trest za zlobu a

zničenie zloby, plus niečo apoštolom a nikomu nepochopiteľné: popta, záplava ohňa má stuhnúť Ježiša, On má sústrediť na seba všetky blesky Božej spravodlivosti. Nato sa narodil, preto sa stal človekom. Súd má pozostávať takpovediac v zavrnutí, potrestaní Ježiša, v Jeho zmierlivej smrti za hriechy všetkých ľudí všetkých čias, a to do takej miery, že možno povedať, že sa stal akoby hriechom za nás, že Ježiš sa stal hriechom sveta.

Sestry a bratia, každý jeden z nás môže bez obavy z opovážlivosti povedať alebo gratulovať si slovami: ja som už spasený, aj môj účet je do haliera už vyplatný. Nekonečný poklad Ježišových zásluh za mňa nadobudne však účinnosť iba vtedy, ak ho ak tu - a l i z u j e m p r i z n a n í m s a k N e m u ! Čím užšie sa s Ním budem spájať, tým väčší podiel budem mať na jeho vykúpení: ja a tým väčší umožním Jeho aktualizáciu v prospech iných. Tu treba myslieť asi na to ako na banku, kde už ten poklad, ten výkupný poklad, tie výkupné peniaze už sú, ale treba ich vybrať. My vieme ako, preto sa s tým nebudem bližšie zaoberať.

Ježiš predvídal podľa svedectva evanjelistov, čo ho čaká, čo má byť, že musí byť pokrstený ohnivým krstom, prejsť cez veľké utrpenie, aby sa tak mohol realizovať tajomný Boží plán, nepochopiteľný ľudskému rozumu. To nebola iba akási predtucha, výraz existenciálnej úzkosti, akási inštinktívne tušenie, že sa stane čosi strašné, čosi neurčité, ako často o tom hovoria niektorí mimoriadne citliví ľudia a najmä ženy. U Ježiša to bolo ináč. On s istotou vedel a do značnej miery zreteľne predvídal vec samú a okolnosti, za ktorých sa má prihodiť. A vedel aj to, že práve preto prišiel na tento svet a preto sa jeho život vyvíja tak ako sa vyvíja, aby sa mohlo uskutočniť krvavé dielo spásy, plánované milosrdnou Prozreteľnosťou Otca. Podľa toho utrpenie Ježišovo sa nezačalo v noci zo Zeleného štvrtku na Veľký piatok a netrvalo 13-14 hodín zajatia, vypočúvania, bičovania, ukrižovania, ale silueta kríža nikdy nezmlzla z horizontu jeho povedomia.

Sestry a bratia, ako to dobre poznáme, keď sme niekedy predvídali to alebo ono, čo na nás má prísť. Tá silueta na našom obzore, na obzore nášho povedomia ako nás trápila. Niekedy viac, ako vec sama. Predstava zrady, zneuctenia zo strany ľudu, hrôzostrašné utrpenie a potupná smrť sa mu vynárala so železnou pravidelnosťou, kedykoľvek líhal na odpočinok alebo ostal sám. Kto vie, azda i preto tie noci strávené v modlitbe na horách, aby načerpal sily, lebo bol aj on človekom. Sily žiť s onou obávanou perspektívou do budúcnosti. A jeho reakcia na nápor mučivých predstáv bola typicky ľudská: čím väčší sa blížila tragická hodina, tým viac rástol strach. Hej, strach! A tým viac narastala túžba, aby to, čo musí prísť, prišlo čím skôr. To je zmysel evanjeliového výrazu "ako sa zmietať v tiesni", ako sa tiesnim kým konečne svitne osudný deň Božieho súdu, ohňa, jeho spravodlivého hnevu, jeho neúprosnej spravodlivosti, ktorá stihne jeho, nevinného, aby všetci, ktorí počnúc hriechom prarodičov končiac posledných hriechom ľudských dejín, mohli dosiahnuť odpustenie, nech by ich hriechy boli hrozné ako peklo, veľké ako svet a do neba volajúce ako krv. Draho musel Ježiš platiť za vykúpenie ľudstva a Jeho utrpenie bolo tým horkejšie, čím väčší predvídal, že tí, za ktorých neskonale dobro sa ide veľkodušne obetovať, s posmechom a nenávisťou na Neho pokrikovali, vysmievali sa mu, keď Ho bili a korunovali trním, zbesile proti Nemu revali, keď Ho Pilát verejne vypočúval a súdil, s odporom sa na Neho pozerali, keď Ho viedli na popravisť a pribíjali na kríž. Ježiš však predvídal nielen správanie sa týchto úbohých ľudí, ktorí ani napokon netušili, akú rolu hrajú v obľudnej dráme Bohovraždy, lebo nevedeli, čo robili. Ale predvídali zákernosť, nezmierniteľnosť a nekompromisnosť

proti Bohu, Kristovi a jeho Cirkvi v našich časoch. Na Západe sa odohráva pod rúškom demokracie, slobody a tolerancie, na Východe opačnou metódou. Ježiš však predvídal i naše postoje: nezáujem, ľahostajnosť, unudenosť, chlad. Možno aj v tomto momente! A predsa, čo by bolo prirodzenejšie, ako cit vďačnosti, nekompromisnej a trvalej vernosti. Tak by to malo byť najmä po nedeliach, keď sa schádzame, aby sme si eucharistickou obetou sprítomnili Jeho poslednú večeru a smrť na kríži. Aby sme aktualizovali, uvoľnili a vzali so sebou do každodenného života z toho nekonečného pokladu spásy, ktorý Ježiš uložil ako do dajakej banky - do Cirkvi - ktorú jej zveril, aby ním šafárla až do konca ľudských dejín.

Cit vďačnosti, lásky a vernosti. Daj Bože, aby nás prenikol! Tento cit vzbudí však v nás aj túžbu pripodobniť sa Ježišovi Kristovi aspoň tým, že ochotne vezme na seba maličký íverček kríža, ktorý nám prisúdila Božia prozretelnosť. Napokon sme sa k tomu v určitom zmysle zaviazali pri krste. Apoštol Pavol, ako som spomenul na začiatku, hovorí: všetci, čo sme boli pokrstení v Ježiša Krista, v jeho smrti sme boli pokrstení. To sa symbolicky v prvotnej cirkvi znázorňovalo ponorom do krstnej vody. Voda, ktorá sa uzavrie nad hlavou krstenca, symbolizuje veriaceho na mučení, smrti a pochovaní Ježišom. Kto si uvedomí obsah tohto symbolu, nebude sa čudovať ani tomu, že Boh od neho požaduje trpezlivé znášanie kríža, ani tvrdením, že je to pre neho najväčšou ctou a významom, že má účasť na Kristovom vykupiteľskom diele, lebo takto si zaistí účasť na Jeho slávnom zmŕtvychvstaní. Táto skutočnosť, ak sa človek nou dá preniknúť, je schopná urobiť prevrat v ľudskom živote.

Príklad, z našej vlasti:

Sestry a bratia, viete prečo u nás znova rozkvitá kresťanstvo a náboženstvo? Lebo kresťania majú pred sebou živé príklady! Beda národom, ktorých vyznavači patria len mienulosti a nie prítomnosti! Oni majú tých vyznavačov pred sebou.

Na Turíce vo Svätom roku 1975 v istej nemocnici kdesi na Slovensku, siedmi chorí, trpiaci na rozličné neduhy, ale predovšetkým telesne postihnutí a zabudnutí, založili Hnutie, ktoré nadobudlo pre cirkev na Slovensku nedoziernu dôležitosť. Sedem chorých sa rozhodlo denne sa modliť ruženec za uskutočnenie plánu Svätého Otca, nazvaného evanjelizačná láska. Potom začali deviatnik k Duchu Svätému, aby im ukázal, aké úmysly s nimi má. Vtedy ich napadla nástojčivá myšlienka, aby obetovali svoj každodenný kríž telesných bolestí, od ktorých sa v živote nikdy viac nemali oslobodiť- telesne postihnutí, mrzáci. Takto vznikla prvá bunka spoločenstva, ktoré sa nazvalo "Rodinou". Za patrónku si zvolili Pannu Máriu Nepoškvrnenú. Od nej sa učili hovoriť jej životné "Staň sa, som služka Pánova, nech sa miestane podľa Tvojho slova". ňou posilňovaní a vedení chceli ochotne prijať kríž, doslova podľa nich: ktorým je sila, Božia láska.

Chceli sme to robiť z čistej lásky a slobodne. Ako spojivo medzi nami sme určili modliť sa denne ruženec. Dočítali sme sa o Lucii, jednej z vizionárok z Fatimy, ktorá svätý ruženec menuje "silnejšou zbraňou ako je atómová bomba". Ruženec je zbraňou, ktorá zatvára peklo pred dušami a dobýva duše pre nebo. Ktorá zráža pyšné duše a strháva ich pre Boha. Teda niečo ohromujúceho. Tak sme sa žartovne pomenovali "Rodina zdravasového útoku alebo výboja". Úmysly nášho rozjímavého ruženca sme takto rozdelili:

- Svätý Otec, biskupi a kňazi,
- bohoslovci, rehoľníci a mládež svet,
- hriešnici, chorí a duše v očistci.

Od Turíc 1975 do konca roka sa pridalo k tejto akcii 845 osôb. Všetci vlastnoručne podpísali obrázok s týmto textom: "Aby Svätý rok 1975 priniesol žiadané ovocie - evanjelizáciu lásky, obetujem na tento úmysel denne ruženec a zbytok života a smrť podľa vôle Božej." Obrázky poslali Svätému Otcovi Pavlovi VI. Ten sa niekoľkokrát poďakoval. Rodina sa rozrástla po celom Slovensku. Z týchto prvých Turíčnych žije už len jedna. V určitom zmysle - aspoň časť toho programu - dnes už plní 87.000 ľudí! Budem o tom rozprávať 7. septembra 1986 ako prípravu na sviatok Panny Márie Sedembolestnej.

Zdravasový útokk dosiahol a dosahuje ohromujúce úspechy, obrátenia, ale skutočne ohromujúce obrátenia: starých i mladých, chorých i zdravých, vysokopostavených i jednoduchých ľudí, straníkov i nestraníkov. Tak sa znova a znova potvrdzuje, že **m o d l i t b a** tých najbiednejších ľudí **m á n a j p r i e b o j n e j š i u s i l u !** Ale je tu i čosi viac: v mnohých prípadoch sa telesne postihnutí ľudia, tzv. mrzáčkovia nepokladajú viac za pľutovaniahodné prípady, ale prišlo a prichádza k výmene rol, úloh: tí, ktorí prišli potešiť, poradiť, ponúknuť pomoc, odchádzajú potešení, s dobrou radou pre život a duchovne posilnení. Dokonca i kňazi často prichádzajú k lôžku týchto naočividne biednych, aby nabrali sily, oduševnenia, ale najmä aby získali pre svoju prácu vzácneho spojenca.

Sestry a bratia, toto ako príklad, ako máme chápať aj my náš krst, v ktorom sme sa stali účastníkmi na Kristovom utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní. Aj my sme takto spolupracovali na vykupiteľskom diele: **m o d l i t b o u e t r p e z l i v ý m z n á š a n í m k r í Ź a**, ktorý je v porovnaní s krížom členov Zdravasovej rodiny naozaj iba íverčekom.

Nemôžem sa zdržať, aby som Vám neporozprával jeden príklad: Istý veľmi vzdelaný pán v istom stretnutí s členmi tejto Rodiny počul tieto slová: Pán doktor, dávame Vám rok- a potom sa budete s nami modliť? Prešiel rok- a dal sa pokrstiť. A teraz je veľkým vyznavačom viery pre svoju rodinu, ktorá je zo straníckeho hľadiska veľmi vysokopostavená rodina, vysokí funkcionári a komunistickí aktivisti.

Sestry a bratia, ak budeme nasledovať tento príklad, : aj náš život sa ozmyslí, zmení, prežiarí novým svetlom, pokojom a tichou radosťou ľudí, ktorých nádej prerastá všetko. I tento život, s jeho pominuteľnými biedami. Ba ešte čosi viac: staneme sa duchovne plodnými otcami a matkami ľudských duší a nevstúpime do večného životasania, ale doprevádzaní nekonečne vďačnými ľudskými tvormi, ktorých sme svojím utrpením a životom, svojím zameraním na Boha otvorili - spolu s Ježišom Kristom - brány neba. Pre toto sa oplatí žiť a umierať! Amen.

Bratia sestry, keď sme sa tu zišli vospolok, aby sme oslavovali dobrodennia nášho nebeského Otca, vrúcne Ho prosíme o pomoc a ochranu:

- Za putujúci Boží ľud, aby na ceste do nebeskej vlasti rád sa posilňoval nebeským chlebom, Prosme Pána: Prosíme Ťa, Pane, vyslyš..
- Za trpiacich, aby v prijímaní Najsvätejšej Sviatosti našli potechu a vedeli trpieť s Kristom, prosme Pána...
- Za zomierajúcich: aby všetci mohli prijať sviatostný pokrm do večnosti ako záľuhu slávneho vzkriesenia, prosme Pána...
- Za nás všetkých: aby sme sa vo svojich rozhodovaniach neriadili ľudskými sympatiami, ale jasným svetlom Kristovej náuky, prosme..

Rodina Nepoškrvnenej Vás informuje .

Napriek skoro 40-ročným ateizačným snahám, mnohí túžia po ruženci, medajlónku, lebo práve na duchovné dary a vedomosti sú dnešní ľudia chudobní. Tí, ktorí pracujú s Kristom pre chudobných, dostávajú mnohé listy o radosti a zmene života, ktorá nastala práve vplyvom modlitieb. Uvedieme niekoľko príkladov :

1. Viac ako mesiac pred Vianocami istý mladý otec rodiny sa mi priznal: "Zachráňte ma! Nikto netuší, čo sa so mnou robí. Mám tri deti, štvrté je na ceste. Ja však strácam vieru. Ako keby ma chcel obsadiť zlý duch. Ja, ktorý som priviedol notorického pijana k viere a k modlitbe, sotva sa dokážem pomodliť Otčenáš, aj to ledabolo. Ráno si vždy zaumienim: Dnes večer budem sebe i rodine čítať sv. Písmo. Keď však prídem domov, sadnem si k televízoru a odídem od neho ustatý rovno do postele. Nervózny som na ženu i deti. Nevie, čo sa so mnou robí, ale dobré to nie je. Poradte mi!"

List prišiel na rad až o 11. hod. večer. Všetci už spali. No ja som dumala, čo napísať. Rozhodla som sa všetko zveriť Veliteľke-Nepoškrvnenej, preto som odišla do kaplnky sa pomodliť. Jednoducho som prosila, aby mi vnukla, čo napísať, nakoľko dotyčného osobne nepoznám.

Vrátila som sa a sadla k pisacemu stroju. Napadlo ma, získať ho pre rodinný ruženec. Rozviedla som mu, ako má získať 15 rodín /nie 15 osôb!/. Ak ich získa, nech mi napíše a ja mu pošlem sériu, ktorú bude medzi rodinami vymieňať. Každú prvú nedeľu sa budú o 14 hodine schádzať k modlitbe ruženca. Do listu som priložila Zelený škapuliar, všetko požehnala a poslala.

7. decembra došla odpoveď. Píše asi takto: "Sestrička, máme ružu, takú ako ste si priali. Všetko mladé rodiny, okolo 30 rokov. Starších sme nebrali, tých by bolo dosť, ale nám išlo o mladé rodiny. Viete, ako som obdržal ten Zelený škapuliar, so mnou sa niečo stalo. Nevie, čo povedať. Jednoducho, nemal som viac pokoja a na televízor som ani nepozrel. Už ho nepotrebujem, mám ruženec a sv. Písmo. Od 1. januára chceme začať, čakáme len na Vaše pokyny. Všetci sa na to tešíme. 8. decembra sa idem poďakovať do Turzovky Panne Márii za to, čo sa so mnou stalo. To je Máriin zásah, nijaký iný."

A moja odpoveď? Každé rodine som pripravila zvláštnu obálku s vianočným pozdravom, medajlónkom, Zeleným škapuliarom a "rodinným" ružencom. Odvtedy stále pýtajú ružence a škapuliare. Keby tak rástli. Na dôvažok dokladám, že sa už podarilo získať viac rodín -ruží a tak žobroním o tie pekné rímske obrázky "Svätý ruženec 15 tajomstiev".

2. A naši chorí? Vášho Ježiška som poslala trom bratom, z ktorých dvaja už nemajú ani jednu nohu. Najmladší prišiel na Vianoce o jednu nohu a po Vianociach mu odrezali aj druhú. Ten najmladší doteraz ťažko znášal, najmä keď sa vrátil jeho brat bez nôh. On ležal už okolo 5 rokov na posteli. Emil svojho brata povzbudzoval, ale videl, že sa bojí. Teraz píše: "Radujte sa so mnou, Janko prišiel z nemocnice veselý. Dali sme si toho Vášho Ježiška medzi seba do stredu a odbavili si "Svätú hodinu", Janko vyhlásil: "Ježiško, darujem Ti aj druhú nohu!" Teraz po sviatkoch odišiel veselý do nemocnice a aj túto druhú nohu, tak ako ja s Lacom, daroval Svätému Otcovi. Môžete mu to napísať, je to pravda. Pre svoju skupinu, s ktorou sa modím ruženec, prosím o medajlónky."

A ja, Emil, keď na tom vozíku, ktorý ste nám darovali, všetko okolo seba porobím /lebo neviem kedy budú protézy hotové/, s vozíkom zastanem pred Ježišom a adorujem. Darovať Jezuliatka ste nám urobili veľkú radosť. Pán kaplán nám priniesol Pána Ježiša a spolu sme čakali Nový rok. S pánom sme čakali Pána. Zasa iba radosť.

3. Manželia, ktorí nemôžu mať vlastné deti a žijú vzorne podľa Evanjelia, rozhodli sa adoptovať cudzie dieťa, o dva roky druhého chlapčeka. Starší má 5 rokov a mladší poldruhú roka. Matka je predavačka, otec robotník. Kým deti pôjdu do školy, uskromnia sa, aby matka mohla zostať doma.

Starší pred školskou dochádzkou musí do škôlky. Tam si ho všimne učiteľka, že sa pred jedením prežehná. Raz si pred ním zastane a začne mu dohovárať, prečo to robí? Chlapček sa prežehná a naobeduje. Druhý deň spustí naň, že ho rodičia klamú, že to nemá robiť. Znova sa prežehná, naobeduje, ale nepovie nič. Na tretí deň to učiteľku nahnevalo a spustí riadny krik. Teraz chlapček vstane, zloží ruky, ostane ticho a sadne si. Na krik čo to robí, odpovie: "Rodičia ma neklamú. Pán Ježiš žil a zomrel za nás a ľudia sú mu za to málo vďační". Sadol si a naobedoval sa.

Učiteľka napísala sťažnosť na odbor soc. zabezpečenia, že deti treba zobrať, lebo ich adoptívni rodičia vychovávajú proti štátu. Chlapček doma nepovedal celkom nič. Odrazu príde domov komisia. Vedúca - istá pani - matke predloží sťažnosť. Táto sa prekvapene díva, lebo chlapec doma nič nepovedal. Zavolá dieťa a opýta sa, čo to vtedy bolo, čo sa stalo. Teraz chlapček odpovedá: "Mamička, tak na mňa kričali, že keby vtedy detičky spali, všetky by sa zobudili". Potom sa matka spýtala, prečo doma nepovedal, že bol hladný. Veď by mu bola dala jesť. Jožko sklonil hlavičku a skromne povedal: "Aj ja môžem niečo vytrpieť pre Pána Ježiša". Spomínaná učiteľka v škôlke bola katolíčka z katolíckej rodiny...

4. 8. januára - v deň, keď zomrel aj otec Srna, bývalý provinciál Spoločnosti Ježišovej - zomrela v Bratislave jedna členka Rodiny Nepoškvrnenej, ktorá bola v 50. rokoch zavretá na 5 rokov pre Katolícku akciu. Po vypustení z väzenia vyše 20 rokov pracovala ako slúžka a po rodinách prala a opatrovala deti. Istým manželom, ktorí boli vo väzení, vychovala a financovala 4 malé deti. Každý ju poznal ako skromnú, slúžiacu. Často sa stalo, že v deň, keď dostala peniaze, tie odniesla do niektorej chudobnej rodiny. Nemala byť, nemala podľa vzdelania zamestnanie, ale mala veľkú lásku. Pred dvoma rokmi jej odstránili polovicu pľúc - rakovina. Primár z Bratislavy povedal: Nik z lekárov nevie povedať, ako táto Brigítka žije. Takú chemoterapiu akú ona obdržala, zabilo by aj najzdravšieho muža.

Keď som jej to povedala, s úsmevom mi odpovedala: "Vieš, to je tak, že ja už dávno nežijem pre seba. Že takto živorím, to je skôr pre iných a kvôli iným". Stala sa veľkou zmierujúcou dušou.

7. decembra prežila klinickú smrť. Rozprávala, že odrazu počula hlas a videla svetlo. Počula akoby nevyslovenú žiadosť, ešte mesiac sa obetovať za jednu dušu. Výzvu prijala. Po celý december sa veľmi trápila, ale pritom bola vyrovnaná. Tento posledný mesiac života bola viac-menej v extázach. V nedeľu na Pánov krs' bola po celý deň v bezvedomí. Keď sa prebrala, jasne a uvedomele zvolala: "Svätý Otec plače!" a vydýchla. Neustále žila a umierala i pre Cirkev, ako živá Hostia za Svätého Otca za cirkevné pomery u nás, v duchu zmierenia.

Vedzte teda, ktorí čítate tieto riadky, že aj také má dnešný svet. Žijeme v časoch úžasných síl zla, ale neträtme nádej - aj dobrá!

5. Pred dvoma týždňami sa u mňa zastavili dvaja Taliani z Milána. Boli na púti v Juhoslávii, v Medžugorí. Možno viete, že sa tam zjavuje Panna Mária. Všetko je pod prísnu cirkevnou kontrolou, i lekárskou. S týmito dvoma bol tam aj lekár z Milána, ktorý bojuje proti potratom. Tento nepovedal nikomu nič, len priniesol Panne Márii veľkú kyticu a tajne položil na miesto zjavenia niekoľko ružencov. Pomyslel si:

Panna Mária požehná ružence a tie si vezmem, keď ľudia odídu. Omlostené deti prišli pred svätou omšou a začali sa modliť ruženec. Panna Mária odrazu povie Jakubkovi: "Choď za tou sestričkou, ktorá je tam pri stene, ona vie po anglicky. Táto nech ide k tomu párovi - lekárovi, ktorý sedí v tamtej lavici /prstom ukázala presne kde/ a nech mu anglicky povie: S jeho prácou som spokojná. Za kyticu ďakujem a ružence som mu požehnala.

Taliansky lekár vedel dobre po anglicky, ale priam zbledol, keď mu sestrička doniesla odkaz Panny Márie.

Celá obec Medžugorie je už obrátená. V piatok sa všetci prísne postia: jedia iba chlieb a pijú vodu. Aj dobytku dávajú menej žrať. Každý deň sa tam schádza veľa ľudí na svätú omšu. Zástupy stoja pred kostolom a bez toho, aby deti povedali "Už je tu!", každý cíti prítomnosť Panny Márie. Kapucíni svedujú na ulici verejne, ako ľudia stoja - vystúpia na bok a idú rad radom ďalej.

Komisiou je zatiaľ uznaných 182 zázrakov. Naši návštevníci spomínajú uzdravenie ječnej dievčiny, ktorá sa narodila bez sietnice a preto bola úplne slepá. Teraz vidí normálne, ale sietnicu pritom nemá. Závažnejšie sú však duchovné konverzie.

Ja som o tom už dávnejšie počula, ale nekládla som na reči veľký dôraz, lebo som nemala istotu. Teraz mi o tom rozprávali ľudia - svedkovia, ako i svoje konkrétne zážitky. Samozrejme, že oficiálne stanovisko Cirkvi je vyčkávajúce; rada svetových kapacít navštívila toto miesto a vyjadrila presvedčenie, že toto miesto naozaj navštevuje Matka Božia - Gospa.

Jedna tamojšia reholná sestra Píše: "Treba si uvedomiť, že každý deň o pol siedmej hodine večer je Panna Mária medzi nami na zemi!"

Zasväcujúca modlitba,
ktorú Matka Božia /Gospa/ nadiktovala všetkým ľuďom prostredníctvom
Jeleny Vasilij za prítomnosti fra Tomislava Vlašiča 19. apríla 1983:

Matka moja,
Matka dobroty, lásky a milosrdenstva,
nesmierne Ťa milujem a celý /á/ sa Ti odcvzdávam.
Zachráň ma svojou dobrotou, láskou a milosrdenstvom.
Chcem byť tvoj /a/. Nesmierne Ťa milujem a prosím Ťa, zachráň ma.
Zo srdca Ťa prosím, Matka dobrotivá, daj mi svoju dobrotu,
aby som ňou získal nebeský raj.
Pre Tvoju nekonečnú lásku Ťa prosím, daj mi milosť,
aby som mohol milovať každého, aby si Ty milovala Ježiša Krista.
Prosím Ťa tiež o milosť lásky k Tebe.
Celý /á/ sa Ti oddávam a prosím Ťa, buď so mnou na každom kroku.
Veď Ty si milosti plná. Prajem si, aby som Tvoje milosti nikdy
nestratil. A keby som ich stratil, prosím Ťa, zasa mi ich vráť.
Amen.

- o -

- Ak vieš vziať na seba bolesti a utrpenia iného, vtedy Pán vezme na seba tvoje bolesti a utrpenia. /Ghika/

- - Musíme milovať človeka, i keď je v hriechu. Lebo tým sa podobáme Božskej láske; to je najvyššia láska na zemi. /Dostojevský/

- Dobré je byť unaveným a vyčerpaným od neustáleho hľadania pravého dobra, aby sa potom ruky vystrelili za osloboditeľom. /Blaise Pascal/

Encyklika o Duchu Svätom Svätého Otca Jána Pavla II.

30. mája 1986 v tlačovom stredisku Svätej Stolice predstavil kardinál Hamer, prefekt Kongregácie pre rehole, novinárom novú encykliku Jána Pavla II., ktorá má názov "DOMINUM ET VIVIFICANTEM - Pána a Oživovateľa". Kardinál Hamer povedal, že encyklika je pokračovaním dvoch predchádzajúcich encyklik terajšieho pápeža, ktoré sa venovajú druhým dvom božským osobám: "DIVES IN MISERICORDIA" o Otcovi a "REDEMPTOR HOMINIS" o Synovi Božom. Ohlasujúc encykliku, Svätý Otec povedal, že tieto tri encykliky budú tvoriť trilógiu o Najsvätejšej Trojici. Ján Pavol II. mal už niekoľko rokov v úmysle vydať obširnejší dokument, venovaný tejto téme.

V druhej polovici roku 1985 pápež osobne zredigoval celý text encykliky v poľskom jazyku. Potom bol preložený do taliančiny a z taliančiny do iných jazykov, ale pri prekladoch sa stále prihliadalo k poľskému originálu. Oficiálny text encykliky je latinský.

Encyklika je rozdelená na tri časti:

1. Duch Otca a Syna daný Cirkvi,
2. Duch, ktorý presvieča svet o hriechu,
3. Duch, ktorý dáva život.

Pápež tvrdí, že táto encyklika čerpá z hĺbky dedičstva II. vatikánskeho koncilu. Koncil totiž svojim učením o Cirkvi a zároveň o Cirkvi vo svete nás volá, aby sme nanovo vnikli do trojičného tajomstva samého Boha, idúc evanjeliovou, patristickou a liturgickou cestou k Otcovi cez Krista v Duchu Svätom.

V p r v e j časti o Duchu Otca a Syna danom Cirkvi pápež hovorí najprv o Ježišovom prísľube pri Poslednej večeri. Zisťuje, že súhlasne s týmto prísľubom sú apoštoli pri odovzdávaní "dobrej zvesti" zvlášť zjednotení v Duchu Svätom. Počas Poslednej večere Ježiš zjavil tajomstvo Najsv. Trojice. Duch Svätý je osobná Láska Otca i Syna, je Osobou-Láskou a Osobou-Darom. Z neho vyplýva všetko obdarovanie stvorenia. Kristus je Masiáš, čo znamená Pomazaný, ako to predpovedali proroci a ako to hlása sám Kristus a potom sv. Peter apoštol. Kristus bol pomazaný Duchom Svätým. Prejavilo sa to pri krste v Jordáne. Zmŕtvychvstalý Kristus odovzdal Ducha Svätého apoštolom. Jestvuje úzke spojenie medzi poslaním Syna a poslaním Ducha Svätého. Vykúpenie, vylonané Synom, pomazaným Duchom Svätým, sa stále uskutočňuje v ľudských srdciach a svedomiach pôsobením Ducha Svätého. Deje sa to v Cirkvi, ktorá začala svoju činnosť v deň Zoslania Ducha Svätého a trvá naďalej.

D r u h á časť encykliky má názov Duch, ktorý presvieča svet o hriechu. Nadväzujúc na Kristove slová pri Poslednej večeri, že Obhájca vydá svedectvo proti svetu o hriechu, o spravodlivosti a o súde, pápež píše, že poslanie vydať svedectvo proti svetu o hriechu spočíva vo vzťahu k Vykúpeniu. Deje sa tak v každej dobe, aj v našej, keď koncil v dušpastierskej konštitúcii "Gaudium et Spes" ukazuje úplne realisticky na situáciu hriechu v súčasnom svete. Tak už v deň zoslania Ducha Svätého Peter odvážne ukázal svetu jeho hriech - ukrižovanie Krista. Liturgický rok poukazuje na prvotný rozmer hriechu na prvých stranách sv. Písma v knihe Genezis. Boh premieňa utrpenie vo vykupujúcu lásku. Pod jeho vplyvom sa uskutočňuje obrátenie ľudského srdca, čo je nutnou podmienkou odpustenia hriechov. Odmietnutie prijať toto odpustenie zo strany človeka je hriechom proti Duchu Svätému.

Posledná t r e t i a časť má nadpis Duch, ktorý dáva život. Svätý Otec píše v nej o blížiacom sa jubileu dvetisícročia. Duch, pôsobiaci v dejinách spásy, naráža na odpor zo strany človeka. Príčinou toho

Je materializmus. V materialistickom systéme našich čias sa množia príznaky smrti, z ktorých sa dvíha nové volanie o Ducha. On posilňuje vnútorného človeka a prejavuje sa v tajomstve Cirkvi.

Ján Pavol II. končí svoju encykliku modlitbou k Duchu Svätému.

- o -

Viete, čo je to "crack - úder hromu" ?

Jeho podstatou je kokaín, alkaloid, upravený v destilovanej forme s jedlou sodou a vodou. Neppichuje sa, nešňupá, ale fajčí. Extrémna čistota drogy spôsobuje okamžitý účinok a závislosť sa vypestuje už po šiestich aplikáciach. Potom je už neskoro na "cestu späť". Americký magazín Newsweek v článku na titulnej strane píše, že môže vyvolať "najväznejšiu epidémiu, akú kedy krajina zažila".

Približne v roku 1985 sa objavil v Spojených štátoch a t.č. sa rozširuje do západnej Európy. Odborníci sa zhodujú v názore, že je doteraz najnebezpečnejšou drogou, aká sa kedy užívala!

Droga vďačí svojmu rýchlemu rozšíreniu pomerne nízkej cene - asi 3 x nižšej ako kokain. Táto cenová výhodnosť je však relatívna, pretože narkomani čoskoro potrebujú vyfajčiť 20 - 30 dávok denne, čo obchodníkom kompenzuje "nízku" cenu. Takto sa narkomani dostanú do finančných potiaží - chlapci musia krahnúť alebo vraždiť, diečatá sa predávajú ako prostitutky.

Droga vedie rýchlo k úplnej deštrukcii osobnosti. Už po niekoľkých ťahoch cigarety narkoman má pocit "ako keby mu niekto odstrelil hlavu". Destilát cez pľúca okamžite zasahuje nervový systém. Vzhľadom na extrémnu stimuláciu cievy sa stiahnú a pulz sa zrýchľuje. V krajnom prípade už po vyfajčení prvej cigarety môže dôjsť k srdcovým záchvatom. Dostávajú sa halucinácie a pocit "ako keby mu pod kožou sa hemžil hmyz". Sústavnou prehnanou stimuláciou postupne vysychá mozog, pľúca a srdce sú natolko postihnuté, že hrozí zrútenie nervovej sústavy. V tomto štádiu fajčiari "cracku" už nie sú schopní vykonať svoje povolanie, stávajú sa z nich ľudské trosky, myslou upnutí iba na ďalšiu dávku drogy.

Drastický vzostup kriminality za posledné mesiace v New Yorku - nepočítajúc rok 1985 o 18 % viac lúpežných prepadnutí - dávajú odborníci do súvislosti s "crackom". Starosta mesta Koch navrhuje trest smrti pre všetkých obchodníkov s drogami, s ktorými americké súdy zaobchádzajú veľmi zhovievavo. Väčšina amerických veľkomiest zaviedla tzv. kokaínové poradne, ktoré pracujú 24 hodín denne.

Prevzaté z časopisu "Mladý svet", roč. XXVIII., č. 36/1986.

- o -

- - Len jedno je potrebné pre víťazstvo zla na svete: aby sa dobrí ľudia utiahli do kútika a nič nerobili. /Burke/

- Boh miluje ochotného darcu. /Sv. Pavol v 2 Kor 9, 7/

- Skutoční vodcami ľudstva nie sú tí, čo ovládajú svet násilím, ale tí, čo mu slúžia. /Pasteur/

- Ako nemôžete zostrojiť trojuholník dvoma stranami, tak isto nevytvoríte ani úplného človeka z tela a duše odvtedy, čo Boh prišiel medzi nás. Úplným človekom je kresťan. /Poucel/

- o -

Roku 1858 Ernst Haeckel formuloval "základný biogenetický zákon", podľa ktorého vývoj človeka v materskom lone opakuje v rých-
lom slede jednotlivé stupne vývoja druhov: z oplodneného vajíčka vznikne najprv neusporiadaná kopa buniek, ktorá potom v priebehu vývoja má rôzne stupne zvieracích predstupňov, napr. žiabre ako u rýb, potom sa podobá žubrienke, potom všeobecne savcovi až nakoniec k tomu pristúpi to zvláštne ľudské. Všetky tieto predstavy spočívajú na základnom omyle, na nedostatočných možnostiach pozorovania a unáhlených záverov.

Vývoj ľudského zárodka starostlivo skúma biológ Erich Bleichschmidt z Göttingenu so záverom, že tento zákon je klamlivý-
ľudský zárodok nikdy nemá žiabre, chvost, srst', trojkomorové srdce vtákov, plávacie blany atď. Ak sa vyvíja ako ľudský organizmus, od počiatku predstavuje už ľudský zárodok podľa biodynamických pravidiel.

Základ vývoja predstavujú c h r o m o z ó m y, ktoré sú uložené ako obrovská molekula v ľudských bunčných jadrách, tiež v bunke vajíčka matky a v bunke semena otca. Do týchto kľúčovitých útvarov je uložené na nepatrných vláknach, g é n o c h, nesmierne množstvo informácií. Tieto informačné vlákna sú v chromozónoch prechovávané ako starostlivo stočené magnetofónové pásky v minikazete. Pre vedu je v nich ešte mnoho neprebádaného. Vieme však, že všetci ľudia majú tie isté chromozómy, v nich uložené "magnetofónové pásky" majú však zaznačenú vždy iba typickú ľudskú "melódiu", ktorá zaznie, keď je oplodnením daný povel ku hre.

Pri oplodnení sa spojuje 23 chromozómov a ich informácia z bunky semena otca s 23 chromozómami materskej vajíčkovej bunky v jedinú bunku s úplnou ľudskou výbavou 46 chromozómov. Tým však vzniká úplne nová, samostatná bytosť. Vaječná bunka bola predtým iba časťou materského tela, bunka semena bola časťou tela otca, ale pri oplodnení vzniká geneticky, t.zn. určujúcimi informáciami "magnetofónovej pásky" celkom n o v á b y t o s ť, úplne odlišná aj od tela matky a jej buniek: nový človek. Nikdy predtým a nikdy potom nebude nikde na svete ľudská bytosť, ktorá by bola presne taká. Je jedinečná, "Magnetofónové pásky" v spojených matkiných a otcových chromozónoch majú odteraz ľudskú "melódiu", ktorá doteraz nebola počutá, jedinečnú variáciu na rovnakú tému "človek". Od chvíle oplodnenia až do smrti sa táto individuálna informačná "melódia" nezmení. Zostáva, ako hovorí biológ, konštantná. V priebehu vývoja reagujú geny na všetky podnety zvonka tak, že sa táto nová ľudská bytosť síce môže vyvíjať a rozvíjať, avšak pritom ostáva vždy sama sebou. Ľudský vývoj, hovorí Blehschmidt, sa teda riadi z á k o n o m u d r ž a n i a i n d i v i d u a l i t y. Tým je povedané: vždy zostáva uchovaný jednotný a jedinečný celok; čo sa mení, je iba vonkajší vzhľad, ktorý vo všetkých svojich vývojových stupňoch je iba prejavom, iba vonkajším výrazom tohto celku.

Teda je z b y t o č n é p ý t a ť s a, v k t o r o m o k a m i h u s a č l o v e k s t á v a č l o v e k o m: či v priebehu vývoja k rastúcemu zárodku "pristupuje" niečo, čo ho až potom robí človekom. Veda napriek najpresnejšiemu pozorovaniu nemôže nájsť žiadny okamih medzi oplodnením a narodením, v ktorom by takýto "skok" k človeku bol poznateľný; teda a k t o, č o s a n a r o d í, j e č l o v e k, u ž o p l o d n e n é v a j í č k o j e t i e ť c e l ý č l o v e k: "Človek sa nestáva človekom, ale je človekom od oplodnenia" /Blehschmidt/.

~~Všetko, čo tento človek potrebuje, sú popudy, podnety a látky vonku, aby mohol rásť. A potrebuje ešte ochranu v materskom lone, dokiaľ nedorastie drsným životným podmienkam okolitého sveta. Už prvé delenie oplodneného ľudského zárodok je živý, usporiadaný, cieľavedomý úkon, ktorý vytvára podobu, nie však iný organizmus. So schopnosťou premeny, aká sa už nedosahuje v neskoršom živote, mení sa od tejto chvíle od jedného vývojového stupňa k druhému vzhľad človeka v prvých dňoch, týždňoch a mesiacoch jeho existencie.~~

Už od 6. alebo 7. dňa svojho života určuje nepatrné embryo /zárodok/, meriace asi 1,5 mm, svoj vlastný osud. Ono a iba ono podnecuje svojim chemickým posolstvom komplikované reakcie v materskom tele, ktoré prerušujú mesačný cyklus. "Tak 'núti' svoju matku, aby mu zachovala svoju ochranu. Už si s ňou robí čo chce a Boh vie, že v nasledujúcom období sa nebude obmedzovať" /Jerome Lejeune, základný genetik, Paríž/.

V 3. týždni života už vznikajú zárodoky nervového a cievneho systému a čriev. Nervový systém a hlavne mozgová časť vo vzraste veľmi pokračujú; systém krvných ciev a čriev sú mu podriadené. Na konci 3. týždňa začína biť srdce malého ľudského dieťaťa.

Vo veku 1. mesiaca človečik meria asi 4,5 mm. Teraz už má vo svojom vnútri komplikovanú sústavu, ku ktorej patrí štítna žľaza, pľúca, žľzník a ľadviny. V nepatrných záhyboch kože sú zárodoky rúk a nôh, ktorými už prechádzajú nervy.

Vo veku 2. mesiacoch meria človek od hlavy ku špičke zadočku asi 2 cm. Zvinutý by sa vošiel do orechovej škrupiny. Ale tento človečik je už skoro "hotový": teraz má už ruky, nohy, hlavu, orgány, mozog; všetko je na svojom mieste a v budúcnosti sa iba ďalej vyvíja. Teraz už môžeme rozoznať línie v jeho dlaniach a mikroskopom by sa dali rozoznať odtlačky jeho prstov. Je tu všetko, čo je dôležité k vystaveniu jeho osobného preukazu. U chlapcov sa vyvíjajú vajíčka, u dievčata vaječník. Na konci 2. mesiaca má celá postava už proporcie, ako ich poznáme u malého dieťaťa. Pracuje jeho nervový systém; keď hornej pery dotkne vlas, skloní ruky, trup a hlavu, ako keby utekal.

Keď sa ho rovnakým spôsobom dotkneme v 3. mesiaci jeho života, otočí hlavu, zažmurká, na čele sa vytvoria záhyby, zovre ručičky a pery, "možno sa tiež smeje, otvára ústa a utešuje sa tým, že si poriadne upije plodovej vody, ktorá ho obkolesuje. Občas sa cvičí v plávaní na prsiach a otáča sa dookola v plodovej blane, naplnenej tekutinou, asi po 1 sekundu" /Lejeune/.

V 4. mesiaci sa pohybuje tak silno, že teraz už i jeho matka pozoruje pohyby. Vďaka bezťažného stavu vo svojom materskom "kozmickej púzde" robí mnoho kotrmelcov, výkon, ktorý vonku bude vedieť až po rokoch.

V 5. mesiaci si pevno chytí paličku, ktorú mu položíte do ruky; začína cmúlať palec - v očakávaní svojho vyslobodenia. Isto sa väčšina detí nerodí pred 9. mesiacom. Ale najmladšie, ktoré sa po narodení úplne normálne vyvíjalo, nebolo staršie 5 mesiacov, keď opustilo chranné telo matky.

Nemá teda zmysel pýtať sa, kedy sa človek stáva človekom. A nemá zmysel sa pýtať, či je asi vtedy človekom, keď vykazuje najľudskejši zo všetkých ľudských známk, ktoré ho odlišujú od každého zvieraťa: totiž vedomie, rozum, chápanie. Keby sa postupovalo podľa toho, potom by človek ani pri svojom narodení nebol človekom.

Keby sa postupovalo podľa toho, bol by ~~človek vôbec človekom?~~ Vytvárajúci sa mozog, ~~telesné "sídlo"~~ rozumu, je tu vo 2. mesiacoch. "Ale trvá 9 mesiacov, kým je úplne vyvinutých jeho asi 5 miliárd buniek. Je teda mozog pri normálnom narodení dieťaťa po 9 mesiacoch ukončený? Vôbec nie. Mnohé spojenia, ktoré mozgové bunky navzájom spájajú tisíccami kontaktami, sú kompletne až v 7. alebo 8. roku života, čo zodpovedá asi veku, kedy sa deti stávajú "rozumnými". A táto nerozuzliteľná sieť rozvodných kruhov môže rozvíť svoju plnú výkonnosť až vtedy, keď jej chemický a elektrický aparát je dostatočne vycvičený, asi v 15. alebo 16. roku života alebo tiež neskôršie, v každom prípade vo veku, keď je vytvorená i abstraktná inteligencia" /Lejeune/.

Na dlhej ceste trpezlivého pozorovania objavujú lekár a prírodovedec potom tiež znova presvedčivú pravdu, ktorú vždy poznala a uznávala celkom obyčajná veta: Človek nie je nikdy "hotový". Je ľudský zárodok hotový, keď sa stane kojencom? Je žiak hotový, keď dospeje? A je snáď dospelý dokončený, ten, ktorý sa stále ešte chce stať sebou samým?

Že človek "nie je hotový", nemôže teda nikdy byť dôvodom k tomu, aby sme ho neuznávali za človeka. Nikto z nás nemôže povedať, ani žiaden z nás o sebe samom, kedy je človek "hotový". Ale veda nám hovorí, kedy človek začína. Hovorí to s istotou a neotrasiteľnými skutočnosťami.

 Čo je tzv. p i l u l k a d r u h é h o d ň a ?

Nie je to liek, ale jej cieľom je zničiť počatý život v oplodnenom vajíčku. Tento proces je z lekársko-biologického hľadiska j e d n o z n a č n e raný potrat, nie antikoncepcia, ale postkoncepcia. Preto sa proti nej vyslovili nemecká a francúzska biskupská konferencia, kde je veľmi rozšírená. Lekárnikom nie je povolené z etického hľadiska ju predávať, pretože to nie je liek.

 Článok prevzatý z českého samizdatového časopisu "Informace o Církví".

- o -
 Modlitba matky :

Všemohúci večný Bože, ty si skrze narodenie Pána a Spasiteľa nášho, Ježiša Krista, bolesti rodičiek premenil v radosť, zhliadni milostive na mňa, svoju služobnicu, keď dnes s povdlačným srdcom vstupujem do tvojho chrámu. Vyslyš moje prosby, aby som svätými predsavzatiami povzbudená horlivo plnila povinnosti nábožnej manželky a matky. A keď sa budem z tohto chrámu vracieť domov, daj, aby ma sprevádzal duch múdrosti a pokoja; aby ma nadchla nová láska, nová usilovnosť, nová trpezlivosť a úprimná materinská starostlivosť o duchovné i telesné dobro mojich domácich. Udeľ mi, Pane, svoje požehnanie, aby som mohla náležite plniť všetky svoje materiské povinnosti voči svojmu dieťaťu.

Láskavý Spasiteľ, ty najlepší priateľ dieťok, ochraňuj toto nemluvniatko pred vábením a pokušením k hriechu. Daj, aby rástlo vekom i múdrosťou i čnosťou, aby bolo na radosť nám rodičom, aby žilo na zemi v pokoji, bolo milé tebe i ľuďom a stalo sa raz hodným dedičom tvojho večného blahoslavenstva. Ktorý žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

 Z "Aleluja"- misál, modlitby, piesne, vydali Slovenskí jezuiti, Galt, Ontario, Canada, 1968, str. 454-5.

O v ý c h o v e .

"Keď rodičia dajú život svojím deťom, vkladajú im veľmi vážnu povinnosť poskytnúť im aj výchovu... Táto úloha je taká dôležitá, že ak chybuje, len ťažko ju možno nahradiť!" Koncilový dekrét o kresťanskej výchove/

Auto nesmie viesť ten, kto nemá vodičské oprávnenie. Vo všetkom možnom sa školí, len na rodičov-vychovávateľov sa zabúda. Mladých nikto nepripravuje na otcovstvo a materstvo. Preto sa nedivme, že výsledky sú smutné. Aby sme tomu aspoň trochu odpomohli, predkladáme niekoľko myšlienok o výchove.

Ťažkosť je hneď v tom, že deti máme vychovávať pre budúce obdobie a my žijeme dnes, pritom vychovaní v minulosti. Okrem rodičov na deti pôsobí a ovplyvňuje televízia, kino, knihy, škola, rádio, kamaráti... A rodičia pritom majú málo času a možno i málo záujmu o svoje deti.

1. Deti medzi deťmi.

U človeka a zvlášť u dieťaťa sa prejavuje túžba po spoločenstve iných detí. Lenže tam sa naučia i zlému. Extrémom by tu bolo, keby sme ich preto nepúšťali von. Treba im nájsť dobrých kamarátov. Je to ťažké, ale dá sa to previesť, pokiaľ sú deti malé. Keď sú väčšie, ne-dajú si povedať a priateľov si hľadajú sami. Vtedy nemá význam im všetko zakazovať, ale zariadme veci tak, aby sa nám vždy zdôverili kam idú a s kým. Potom budeme môcť naprávať, poučovať a upozorňovať. Ak ich budeme vyšetrovať ako žandári, uzavrú sa a nič nám nepovedia. Vtedy sme s nimi stratili kontakt a nemôžeme na nich už pôsobiť. Ďalej zariadme, aby sa doma cítili šťastné a s rodičmi si rozumeli. Potom dajú viac na to, čo im povie rodič ako kamaráti.

2. Čo pôsobí na vývoj osobnosti?

Na formovanie človeka pôsobia: dedičnosť, prostredie a výchova. Nedá sa povedať, ktorý z týchto troch faktorov pôsobí najviac. Pôsobia všetky tri spolu a viac ten faktor, ktorému dáme viac priestoru a možnosti. To vidieť u viacdetej rodiny, kde každé z detí je iné. Je isté, že povaha dieťaťa sa formuje už v matkinom lone. Ak je matka hnevľivá, je predpoklad, že aj dieťa bude také. Ak je kludná a nábožná, aj dieťa bude mať k tomu sklony.

Pamätajme, že dieťa nevychováme len priamo tým, čo mu hovoríme a kážeme, ale najlepšie vychováme nepriamo, že ani nezbadá, že to čo hovoríme patrí jemu. Hovoríme druhému, ale tak, aby to ono počulo. Dieťa je totiž výborným pozorovateľom a snaží sa všetko napodobniť. Tu robia rodičia často chybu tým, že si myslia, že dieťa nepočuje alebo sa nedíva a nedajú si pozor na reči a skutky. Ono počúva, aj keď to nedá znáť na sebe.

Deti sa nezačínajú vychovávať až keď sú staršie a rozumejú, čo im hovoríme. Výchova začína od narodenia, lebo aj keď dieťa ničomu nerozumie, všetko čo okolo neho konáme, vtlačá sa do jeho citlivej duše a neskôr sa to prejaví v sklonoch a náladách.

Mnohí rodičia robia chybu tým, že chcú za každú cenu, aby ich dieťa bolo "vzorné". Pravda, každý rodič chce, aby dieťa bolo dobré, ale nesmie v tom preháňať. Ak dieťaťu stále pripomíname, že "ty nestojíš za nič, Janko je lepší a šikovnejší..." vychováme nervózne a ustráchané dieťa. Ak ho budeme hnať stále k tomu, aby malo úspech a bolo najlepšie, vychováme pyšné a sebecké dieťa, ktoré raz bude postrachom rodiny. Žiadajme od neho, aby bolo dobré a čestné, lebo tak žil a konal i Pán Ježiš, ale ak sa mu to celkom nedarí, netrápme ho, ale potešme a povzbudme, aby nestratilo dobrú snahu.

3. Učiť modliť.

Nestačí naučiť len slovám modlitby, ale do srdca vstúpiť ducha modlitby, lásku k modlitbe. S modlitbou začať asi od troch rokov, ale nie s naučením Otčenáša a Zdravasa. Dieťa najprv musí spoznať, že je tu niekto, kto je mocnejší ako otec a matka - lebo aj oni sa k Nemu modlia a že Ten je dobrý a má dieťa rád ako otec a matka a že je s dieťaťom, keď rodičia odídu.

Dieťa je plné strachu zo samoty, z tmy, pred psom alebo väčším chlapcom. Vo svojom strachu nachádza povzbudenie a ochranu u rodičov, ktorí ho chránia a pomôžu mu. Preto učme dieťa hľadať ochranu aj u Boha. Veď otec a matka nie sú stále pri ňom, ale Pán Boh áno. Dieťa sa s Ním môže rozprávať v modlitbe.

Aké modlitby učiť detí? Nie o anjeloch, ale o Bohu. Nie Otče náš, ale napr. Veľký, mocný Bože, maj rád svojho Janka. Alebo Otče nebeský, malý Janko ťa má rád. Postupne pridávame slová vďaky, chvály, prosby, ako napr.: Pane Bože, ďakujem Ti, že dávaš zdravie oteckovi a mamičke, že im pomáhaš. Prosím Ťa, pomáhaj im aj naďalej a chráň ich aj mňa.

Od malička učíme dieťa nielen prosiť, ale aj ďakovať, lebo Pán Boh nám nemusí všetko dať. Ak nám dá, tak preto, lebo nás miluje, že nás má rád. A to nielen zdravie, ale aj pekné počasie, dážď a pod.

Modlitby Otče náš, Zdravas... neučíme naraz, ale pomaly. Pritom vysvetľujeme slová modlitby, aby dieťa chápalo zmysel modlitby. Nikdy ich neučíme modlitbu ako báseň, lebo potom nemyslia na to čo hovoria a komu hovoria. Učíme teda nielen slovám, ale aj duchu modlitby.

4. Návyk vo výchove.

Sila zvyku je každému známa. Väčšina nášho konania sú návyky, napr. státie chodenie, ale i písanie, riadenie auta, skladanie šiat. Podobne aj modlitbe treba navykať, a to od malička. Pravidelnosťou to dieťa dostane "do krvi", ako sa hovorí. Každý návyk vzniká trvalým a pravidelným opakovaním. Treba však dlhší čas a trpezlivosť odučiť sa od niečoho zlého a naučiť sa dobrému. Je neprávne používať bitku-skôr dobré slovo alebo prejav dôvery: verím, že to dokážeš! Dieťa musí vždy cítiť, že ho rodič má rád a že mu chce dobre, aj keď ho napomína a karhá.

5. Dieťa klame.

Je to časté a vinu majú na tom dopeli a rodičia. Do 4-5. rokov dieťa nevie, čo je klamanie. Naučia ho to dospelí, keď za klamstvo vyhlásia to, čo si ono vo svojej detskej fantázii predstavuje alebo čo povie pod tlakom strachu. Napr. malá Hanka príde domov a zahlási, že na ulici videla leva. Otec-matka alebo iní, ak ju okríknu, aby necigánils, neklamala, lebo levy sú len v Afrike alebo v zologickej záhrade, urobia zle. Lepšie je trpezlivo s ňou prebrať čo videla a vysvetliť, že to bolo "skoro ako lev" a že dobre nevidela, že sa pomýlila. Deti totiž nerozlišujú medzi skutočnosťou a fantáziou. Aj oni - ako chválenkári - si vymýšľajú, aby zapôsobili. Preto ich hneď nevyhlasujeme za klamárov. Stačí, keď sa tomu nezasmejeme, neobdivujeme - a čoskoro prstanú. Iné to robia zo strachu. Preto chybujú rodičia, ak sa im vyhrážajú. Keď dieťa spozná, že rodič všetko rieši jemne a spravodlivo, nebudú sa báť.

Často samotní rodičia naučia deti klamať napr. i tým, že keď sa na ulici stretnú so susedmi, sú samý úsmev, úctivosť a potom o ňom zle rozprávajú. Takto sa i dieťa naučí dvojtvárnosti.

6. Autorita vo výchove.

Bez nej sa neč. vychovávať. Je dvojaká: vonkajšia - krotiteľská, zo strachu a vnúorná - dobrovoľná a z lásky.

Potrebné sú obe. U menších detí začíname s vonkajšou, ale čím skôr ju nahradíme vnúornou, ktorá vychádza z lásky. Najhoršia situácia nastáva v rokoch dospievania - puberty. Rodičia si zachovávajú autoritu u detí len vtedy, keď sa stanú priateľmi svojich detí, keď nielen rozkázujú, ale i nenápadne usmerňujú, ustavične nezakazujú, ale vedieť dať aj určitú voľnosť, samostatnosť a k deťom prejavia dôveru, ktorú by nikdy nemali sklamať.

Deti nikdy neprosme, napr. aby jedli, niečo urobili. Naproti tomu slovo "prosím" nie je ešte prosenie, ale slušný spôsob žiadosti. S deťmi aktívne nevyjednávajme: "ak mi to urobíš, dostaneš korunu, čokoládu atď. Toto je obchodovanie, kupovanie dieťaťa a je to veľmi zlé. Rozkazovať však musíme krátko, jasne a čím zriedkavejšie. Kde sa čas o rozkazuje, tam sa málo poslúcha. Pritom nerozkazujme viac-krát. Rad- ~~dva~~ rázy a potom má nasledovať trest. Trvajme na svojich slovách, na svojom rozkaze alebo zákaze, nedaťme sa uprosiť. Ak rodiči popustia, už prehrali a deti ich už nebudú poslúchať ani inokedy. Tým, že nie sú dôslední, stratili autoritu, deti ich "uprosia, vyjednávajú" aj v inom a inokedy.

Dozerajme na splnenie rozkazu! Vždy sa snažme stáť za slovom, rozkazom. Vo výchove musíme byť dôslední a nie náladoví, lebo čnosť vzniká z návyku a návyk je pravidelné opakovanie úkonov - vytrvalosti v dobrom treba deti učiť od malička, ale pritom nežiadať priveľa, aby sme ich neznechutili. Prácu miesta nich nerobíme a keď im táto nejde, radšej poraďme. Ak niečo urobíte za nich raz, budú sa na to spoliehať aj po druhý raz - a nikdy sa ničomu nenaučia.

7. Ako trestať?

Lepšia je miernosť ako prísnosť, lepšia je pochvala ako trest. Každé dieťa je rado, keď ho pochvália. Treba však vedieť kedy a ako. Oceňujme mu snahu dieťaťa, ak chce niečo urobiť, dokázať. Ak to nedokáže, nikdy nezahanbujme, naopak, oceňme snahu. Nikdy nepodceňujme slovami: ty to nedokážeš, ty si lajdák atď. Lepšie je povedať: Dúfam, že si nabudúce dáš lepší pozor; aby si nezabudol, tak ti pripomínam; keby si to alebo ono vyviedol, musel by som ťa potrestať. Keď dieťa napriek upozorneniu urobí zle, potom treba dodržať slovo a potrestať ho! A to iba preto, aby sme zabránili ďalším pokleskom. Dieťa vždy musí vedieť, prečo si trest zaslúžilo a keď sa vykonal, má nám byť zasa milé, musí vedieť, že sme mu odpustili, že ho zasa máme radi, že nás to trápi, keď sme ho museli potrestať, ale že to bolo iba pre jeho dobro.

Keď trestáme, snažme sa o to, aby dieťa uznalo svoju vinu a aby sa rozhodlo polepšiť. Preto netrestajme v hneve, ale až sa ukludníme. Poveďme napr.: To si vyriadiš neskôr! Pritom si rozmyslime, ako ho potrestáme, aby to bolo účinné na nápravu. Ak pri vyhrážaní sa nepotrestáme, dieťa si po čase nebude z našich slov nič robiť.

Trest neznačí vždy dieťa biť. Tú používame iba ako soľ. Sú povahy, ktorým stačí iba prísnejšia sa na nich pozrieť alebo povedať: choď preč, nemám ťa rada / rád/; to by som si nebol o tebe myslel. Niekedy stačí dieťaťu odppriet, čo má rado alebo si ho nevšímať. Bitka až na posledy. Po treste však nezabudnime povzbudiť: máš to za sebou, dúfam, že druhý raz si dáš lepší pozor; verím, že sa budeš snažiť byť lepší.

8. Učiť sebaovládaniu.

Vrcholnou snahou výchovy je naučiť dieťa prenášať seba, sebaovládaniu. A to tak, že dieťa všetky rady berie ako vec hrdinstva a nie obmedzovania radosti, "mučenia". Naučiť dieťa, aby všetko bralo "športovo", teda ako trénujeme svaly, tak trénovať aj vôľu človeka.

Na prvom mieste sa to týka jedenia - nevyberať si, nemaškrtiť, ale jesť všetko, čo mi podajú. Deťom nikdy nedávame ochutnávať alkoholické nápoje. Nejedem alkoholik začal takto v detstve tým, že "jeden hlt mu nezaškodí!"

Ďalej učme deti ovládať sa v reči - v prítomnosti starších pýtať si slovo, hovoriť keď sa ma opýtajú. Ďalej veľmi dôležité je sebaovládanie pri práci, keď sa mi táto nedarí. Nenáhnevám sa, ale radšej porozmýšľam, ako sa to dá urobiť alebo načas odložiť prácu a znova sa k nej vrátiť.

Veľmi dôležité pre život je učiť dieťa znášať krivdu, neúspech, zneuznanie a aby pritom neodplácalo zlé zlým. Nech sa dieťa nikdy nesnaží o úspech podvodom. Viest' ho k tomu, že ak sa mi niečo nepodarilo na prvý raz, pokúsím sa o to po druhý raz alebo viackrát.

Učme deti ovládať hnev a zmyselnú zvedavosť, ktorá sa začne prejavovať u 12-14 ročných počas puberty. Vtedy sú viac neposlušní a hľávajú, ale netrestajme ich a nedržme tvrdou rukou. Snažme sa viac s láskou a priateľským slovom vychovávať a pochopiť ich. Rodičia nech sa vtedy snažia viac byť priateľmi svojich detí ako žandári a krotitelia. Nevidíme vo všetkom zlo, ale upozorňujeme na možné zlo!

9. Detské otázky.

Deti sa často a veľa pýtajú, až nás to omrzí. Nezahriaknime ich, ani nevymýšľajme, ale vážne, podľa pravdy odpovedajme. Isteže, nie je potrebné povedať všetko, keď by to nepochopilo, ale povedzme aspoň toľko, aby sa uspokojilo. Normálne, zdravé dieťa sa musí pýtať, lebo tým sa učí a vzdeláva. Zvlášť nepríjemné je odpovedať na otázky okolo pohlavných vecí. Mnohí rodičia sa tomu vyhýbajú alebo odpovede a otázky zatrhnú. Oboje je zlé. Ak deti nedostanú rozumné a slušné poučenie od rodičov, dostanú ich od kamarátov alebo v knihách - a to nie vždy najsprávnejšie. Ak rodičia vhodne poučia, často na celý život zachránia dieťa od mnohých hriechov. K otázkam pohlavia a života treba vzbudiť úctu a nie hanbu. Ide o čosi posvätné!

Ak napr. chlapec príbehne domov a kričí: "Mama, ja viem, odkiaľ prichádzajú deti na svet!", rozumná matka dieťa nezahriakne, ale kludne odpovie: "Ja to tiež viem a keby som bola vedela, že tá to zamýšľala, bola by som ti to povedala". Tak povedz, čo si sa dozvedel?" - Dozvedel som sa, že deti sú v mamičkinom tele 9 dní a potom vyjdú von... - No, trochu máš pravdu, ale to nejde tak rýchlo. Veď ani jablčko nedozrie za 9 dní. To trvá 9 mesiacov. Potom nech matka nebadá - obráti rozhovor na niečo iné, chlapcovi dá koláč a pošle hrať sa. Dieťa je uspokojené, že vie trochu viac. Matka nepovie všetko, pritom však neklame a uspokojí. Neskôr, pri vhodnej príležitosti, zavolá si chlapca a tichúčko, jemne mu povie viac - že dieťa je od Pána Boha a od rodičov /nepriniesol ho bocian!/. Pán Boh to tak zariadil, že pod matkiným srdiečkom pomaly rastie, ako v kolíske. Žiť začne vtedy, keď sa otecko a mamička majú veľmi radi. Od otecka vyjde sila k mamičke, ako keď zo slniečka ide teplo a sila na zem, aby z nej vyrástli kvety, ovocie.. Potom mu povie, ako sa stará on, keď sa narodí, aby si uvedomilo, koľko je zaviazané rodičom za opateru. Toto všetko povieme dieťaťu pred začatím školskej dochádzky, aby od kamarátov nepočul prvé správy. Neskôr, keď bude dospievať, povieme mu viac, aby nebolo prekvapené /dievčatám o menštruácii a pod./

~~Deti treba vychovať aj k hanblivosti. Nestrašme ich zbytočne hriechom, ale nevychovávať ani bez hanby! Rozumne im vysvetliť, čo môžu a čo nie - o čistote, hygiene, kúpaní, obliekaní, pred nými sa môžu a nemajú odhalovať.~~

Prvých ľudí stvoril Boh ako muža a ženu a dal im svoju božskú silu, aby odovzdávali život deťom - to je pohlavný pud. Tento pud možno použiť až v manželstve. Dovtedy sa treba ovládať silu života, aby budúce deti boli zdravé. Pán Boh dal až dva prikázania - 6. a 9., atď. Aj Cirkev priznávajú, že s postupujúcimi rokmi deti majú dostať rozumnú sexuálnu výchovu.

10. Dozor nad deťmi a ich hrami.

Nad deťmi treba mať stále dozor - a to nielen nad malými. Nad malými stály, ako však dorastajú, dávať im stále viac voľnosti. Bez dozoru ich však nikdy nenecháme. Dozor má byť však nenápadný, nikdy nie policajný. Deti učíme zodpovednosti - teda prebúdzame svedomie, aby od malička cítili, že za dobré ho čaká úsmev, láska otca-matky a za zlé výčitka. Preto nech sa snaží robiť rodičom radosť a nech sa chráni zarmútiť ich. Toto povedomie pestujeme vytrvalým poučovaním a láskou, nie bitkou. Ak sú deti niekedy zlé, estrašme ich hneď peklom. Berme ich ako deti, ktoré podliehajú citovosti, sú nestále, chvíľkové a niekedy pri najlepšej vôli nedokážu byť stále dobré. Dieťa nechápe ešte pud žiarlivosti, lakomstva, preto ich jemne a s láskou miernime a odstraňujeme.

Dieťa je hravé, stále chce niečo robiť. Preto ho nechajme, nech sa potrápi. Keď mu niečo hneď nejde, nerobme to zaň, iba mu poradme. Bude mať väčšiu radosť, ak to dokáže potom samo. Nezakazujeme každý šport alebo zábavu, iba ich usmernime a poradme, čo je preň vhodné a užitočné, aby nepreháňalo v ničom. Ak prejaví záľubu zbierať známky alebo odznaky, nevysmievať sa, ale prejavme i my trochu záujmu. Takto si získame jeho dôveru a môžeme usmerňovať.

Hra, zábava nie je cieľom života, náplňou, ale iba jeho spostením, spríjemnením, solou. Preto učme dieťa, aby si vedelo zadeliť čas na povinnosť, prácu i zábavu.

11. Náboženská sviatostná výchova.

Niektorí rodičia ju úplne zanedbávajú, iní zasa prehávajú a od malička nútia deti veľa sa modliť, často chodiť na spoveď a prijímanie, lebo v tom neskoršie poľavia. Deti nikdy nenúťme k modlitbe alebo prijímaniu. Od malička im rozprávajme o týchto veciach tak, aby si vzbudili túžbu, domáhali sa ich a zalúbili si ich. Ak túto túžbu prejavia, zasa ich nevychvaľujeme, aké sú dobré a nábožné - hlavne aby to nepočuli, lebo časom sa stanú farizejmi: navonok budú prejavovať zbožnosť, vo svojom srđci ju však budú mať stratenú. Tu nestačí povzbudzovať slovami, ale deti majú u rodičov vidieť príklad a dôkaz viery a zbožnosti. Keď dorastajú, obyčajne stratia chuť k modlitbe a ku kostolu. Vec nemožno riešiť násilím, ale rozumným rozhovorom, nepriamo alebo nájdeme takého kamaráta, ktorý je zbožný a naše deti podchyť.

Ak rodičia často spomínajú deťom Pána Boha, stane sa im to protivným a všedným. Ale väčšou chybou je, ak o ňom vôbec nehovoria. Rodičia sa musia v týchto veciach vzdelávať a čítať, občas sa poradiť s kňazom, čo a ako by mali robiť.

Uvediem príklad istej 5-detnej rodiny, ako katechizovali svoje deti: Keď sa u susedov narodil pred Vianocami chlapček, začali svojím deťom rozprávať o narodení Ježiška. Postupne preberali Jeho život.

Keď niekto v dedine zomrel, rozprávali o živote po smrti, o nebi a pekle. Keď sa blížila Veľká noc, častejšie ukázali na kríž a rozprávali o bolestiach a smrti Pána Ježiša za hriechy ľudí a pounstosť, aby sa aj deti chránili hriechu, lebo Ježiš i za nich veľmi trpel. Keď sa do počuli o chorom chlapcovi, poslali ho navštíviť a niečo dať z lásky blížnemu. Keď mal niekto meniny, rozprávali o živote príslušného svätca - v čom vynikal, v čom ho môžeme nasledovať, napodobňovať. Takto postupne katechizovali svoje deti a dieťa ani nevedelo, že sa učí. Keď otec a matka išli na svätú spoveď a prijímanie, aj o tom porozprávali deťom a pripomenuli, že sa majú snažiť hneď oľutovať, ak niečo zlé urobili a pousilovali sa napraviť. A ak sa im hneď nepodarí napraviť sa, nech nestrácajú chuť, lebo naraz sa nič nedá dokázať.

Často sa stane, že napriek zbožnosti rodičov, keď dieťa vyšlo zo školy a dostalo sa do života, ochladlo vo viere, ba zdá sa, že neverí. Tu pôsobia i kamaráti, majstri v závodoch, knihy, film, časopisy. Mnohí povedia, že tu sa už nedá nič robiť, nech si teda mladí robia čo chcú. Nie je správne ani bitkou alebo zvadou vyhánať takéto zmýšľanie z hlavy syna-dcéry a donucovať ich chodiť do kostola a na spoveď. Najlepšie je vyvolať dialóg, rozhovor, úprimnú debatu o týchto veciach ako so sebarovným, podať pravdivo učenie Cirkvi a svoj názor a skúsenosť, ale nenaučovať ho. Keď treba, dať jme aj my za pravdu deťom slovami: to som nevedel; to ma nenapadlo a pod. Teda nerobme zo seba vševediaceho a vzor dokonalosti a pritom syna-dcéru nepovažujme iba za hlupákov a súcich na nič. Pri všetkých rozdieloch v názoroch sa snažme, aby medzi nami a deťmi panovala láska a úcta, nikdy nie strach.

Rodičia nech sa veľa modlia za seba a za svoje deti, aby ich Pán Boh osvietil a doplnil milosťou to, na čo nestačia....

- o -

Nikdy nie je prineskoro.

Judáš urobil veľkú hlúposť, keď predal Krista za 30 denárov, ale omnoho väčšiu urobil, keď myslel, že jeho hriech je priveľký na to, aby mohol byť odpustený: konečnú biedu, akokoľvek veľkú, môže vždy zakryť nekonečné milosrdenstvo.

A nikdy nie je prineskoro: Boh sa nazýva nielen Otcom, ale Otcom nárnotravného syna, ktorý nás zbadá, keď sme ešte ďaleko, zvrúcnie, beží nám oproti, hodí sa nám okolo krku a nežne nás bozká.

A nemá nás znepokojovať ani prípadná búrlivá minulosť. Búrky, ktoré boli zlom minulosti, sa stávajú dobrom prítomnosti, ak nás podnecujú k náprave a zmene; stávajú sa dokonca šperkom, ak ich darujeme Bohu a spôsobíme mu tak potešenie, že ich môže odpustiť.

Evanjelium sponína medzi Ježišovými predkami štyri ženy, z ktorých tri neboli celkom chvályhodné: Rahab bola kurtizánkou; Tamar mala syna Fáresa so svojim svokrom Júdom a Betsabé cudzoložila s Dávidom. Je tajomstvom ponížnosti, prečo prijal Kristus tieto príbuzné, prečo boli začlenené do jeho rodostromu, no myslím, že v Božích rukách je aj to prostriedok na naše ubezpečenie: môžete sa stať svätými bez ohľadu na históriu vašej rodiny, na zdedenú povahu a krv, na vašu minulosť.

Bolo by však pomýlené stále čakať s nápravou a odkladať ju. Kto sa pustí po ceste vypočítaného "neskôr", napokon sa nájde na ceste osudného "nikdy".

/A. Luciani, "Včera a dnes"/.

- o -

O b s a h :

Rudolf Dilong, OFM: Láska	1
- Pomáhaj mi, Ježiš	1.
Mária L. Grabowska: Naliehavá výzva z Medžugoria	2
L.Bianchi - L.Dogo : Matka Božia z Medžugoria nás žiada o modlitbu	5
- Putovanie mladých k Matke Božej v Rajeckej Lesnej	7
Pepo: Levoča 1986	8
- Úsmev	8
Anton Hlinka : Gaboltov 1986	10
Ján Mária Wolmann : Panna Mária, Pomocnica kresťanov, vo Filipove	12
- Beda tomu, kto je sám.	18
- Františkánske pramene	20
- Františkánska charizma	22
- Pápež Ján Pavol II.	24
- Izidor Štefan Dobrovodský	25
F. Mauriac: Spoveď	25
Anton Hlinka : Homília na 20. cezročnú nedeľu 1986	26
- Rodina Nepoškvrnenej Váš informuje	30
Encyklika o Duchu Svätom Sv. Otca Jána Pavla II.	33
- Viete, čo je to "crack - úder hromu" ?	34
- Človekom od počiatku	35
- O výchove	38
A. Luciani: Nikdy nie je prineskoro	43.

Príloha :

- Kto dá prístrešie Svätej Rodine ?
/Spoločná súkromná pobožnosť/

KTO DÁ PRÍSTREŠIE SVÄTEJ RODINE ?

=====

Predkladáme Vám k odbavovaniu pred Vianocami súkromnú pobožnosť, ktorá sa tradične predviedza na Slovensku tým spôsobom, že deväť rodín alebo deväť osôb z rozličných rodín v súkromných bytoch počas deväť dní, počnúc od 15. decembra si vykonávali pobožnosť na pamiatku ťažkého cestovania svätej Rodiny do Betlehema k zápisu a trápneho hľadania nocľahu v Betleheme, kde nakoniec prístrešie pre zadržanosť betlehemčanov im poskytla chudobná maštal'.

Cieľom pobožnosti je uctiť si Matku Božiu, prehĺbiť duchovný život v rodine a najmä sviatostnou zmierenia /svätou spoveďou/ pripraviť seba i rodinu na dôstojné slávenie Vianoc.

Spôsob konania pobožnosti :

Deväť rodín si vyžrebovaním rozdelí deväť dní, kedy a kde sa bude postupne pobožnosť konať.

Zaobstarajú si väčší obraz svätej Rodiny, ktorá hľadá prístrešie alebo iný obraz svätej Rodiny, prípadne obraz Panny Márie.

Združené osoby spoločne zanesú obraz 15. decembra večer do prvého domu alebo bytu.

V dome-byte sa účastníci pobožnosti rozdelia na dve skupiny:

- k prvej skupine sa pripojí člen-zástupca tej rodiny, ktorá obraz prijíma do prístrešia,
- k druhej skupine sa pridá osoba, ktorá nesie obraz.

Na spôsob dramatického výstupu v predizbe spievajú alebo recitujú nasledujúcu pieseň :

1. To nie, to nie!
2. Ó, núdza nás ženie.
1. A platí kto?
2. Ja prácou splatím to,
1. Choďte už preč, niet roboty,
niet miesta pre žobroty.

- IV. 1. Nebúrte ma!
2. Nechceme už prosit!
 1. Nezlostte ma!
 2. Len ráčte poradiť: Kde pre Syna Boha jesto
v meste dáke skromné miesto?
 1. Hen, maštal' tam.
 2. Ó, jedna z mnohých rán...
 1. Žobrač sieň chce.
 2. Len pre Božské Srdce.
 1. Nevyberaj žobrácky host,
pre Vás bude maštal' dost!

Osoba, ktorá obraz prijíma do prístrešia,
nahlas povie :

Ja ťa predsa prijmem, svätá Rodina. Veď ty,
Božia rodička, i ty pestún Ježiša Krista,
vyprosíte nám hojnosť Božieho požehnanja.

Osoba, prinášajúca obraz, vstúpi do izby
a osloví osobu, dávajúcu prístrešie :

Prijmi, priateľu, prekrásnu Matku Ježišovu
v tomto obraze, uctievaj ju dnes a vždy
v jej prečistom a Nepoškrvnenom Počatí.

Obe osoby po sebe obraz úctivo pobožkajú a hostiteľka obrazu povie :

Vítaj nám, Panna prečistá,
 buď nám vždy ochrana istá.
 S radostou Ťa vitame v našom príbytku,
 chceme Ťa uctievať do posledného dychu.

Prevezme obraz a v byte ho umiestní na poprednom mieste. Potom zapáli pred ním svietielko, ktoré bude horieť-svietiť až do budúceho večera, kým sa obraz neprenesie do druhého domu-bytu.

Potom si všetci prítomní klaknú a odbavia pobožnosť, podľa okolností napr. ruženec, lítanie a iné s nasledovnou modlitbou, ktorú odrieka hostiteľka obrazu :

Premilá Matka Božia Mária, my nehodní tvoji ctitelia, zhromaždení tu pred tvojím obrazom, padáme na kolená, plní ľútosti a bolesti nad svojimi hriechami, ktorými sme tvoje materské srdce toľko ráz zarmucovali. Predrahá Matka naša, posmelení Tvojou láskavosťou, chceme konať túto pobožnosť, aby sme si vyprosili Tvoju lásku a zvláštnu ochranu.

S ľútosťou si pripomíname, ako ťažko bolo tvoju jemnocitnému srdcu, keď si pod panen-ským srdcom nosila Syna Božieho a predsa celý svet Ťa zaznával a betlehemčania neprijali. Tvoj svätý ženích Jozef v celom Betleheme nemo-hol nájsť prístrešie pre Teba a prijala vás iba betlehemska maštal'. Ty, živý chrám vtele-ného Božieho slova, kam vohmala ľudská nepraj-nosť teba, ktorá si už vtedy celý svet požeh-návala a oblažovala. Keby sme boli mali my to šťastie vtedy Ťa ubytovať v našom skromnom prí- bytku s tvojím požehnaným plodom Ježišom Kris- tom a s tvojím svätým ženích Jozefom!

I.

1. Kto klope tam?
2. My dvaja chudobní.
1. Čože Vám dám?
2. Len nocľah chatrný, prosíme Vás ponížene,
z ďalekej sme prišli zeme.
1. Ja neznám Vás!
2. Prosíme, pustte nás!
1. To nemôž'byť.
2. Veď izieb je nazbyt!
1. Podaromná je Vaša reč, nieto miesta,
choďte preč!

II.

1. Kto je zas tu?
2. Muž s chorou manželkou.
1. Ach, to je klam!
2. Ó, majte súcit s ňou. Odplatu Boh dá vám za
to: isté nebo, keď nie zlato.
1. Čo ma po tom!
2. Nech žehná Pán Váš dom.
1. Čo z toho mám?
2. Veď Boh dal všetko Vám!
1. Viete, vidím, rečičky mlieť, povedal som,
miesta niet!

III.

1. Či ste zas tu?
2. Pre Boha, majte srdce!
1. Pre žobrotu?
2. Pre srdce trpiace - matka nosí nový život,
zmlujte sa, čaká pôrod.

Keď ti už osobne nemôžeme dať prístrešie, priď aspoň vo svojom obraze donášho príbytku a daj nám svoje požehnanie. Predrahá Matka, najmä dnes, keď máme u seba tvoj svätý obraz, budeme sa naozaj usilovať s celou láskou svojho srdca tebe slúžiť a tvojmu Ježišovi sa častejšie klaňať. Kiež by sme ti mohli s takou láskou a úctivosťou slúžiť, ako ti slúžil tvoj panenský svätý Jozef.

Najsvätejšia Panna, v tento deň, keď si u nás ubytovaná, pripravíme ti podľa možnosti aj obed tým, že ťa s tvojím Ježiškom a so svätým Jozefom podporíme darom v niektorom núdznom a trpiacom. A keďže ti je predovšetkým najmilšie, aby sme vo všetkom plnili najsvätejšiu vôľu tvojho premilého Ježiša, budeme sa vo všetkých ťažkostiach a trápeniach cvičiť vo svätej trpezlivosti, celkom sa odovzdávať do vôle Božej a z lásky k tebe všetkým našim neprajníkom zo srdca odpúšťať.

Láskavá naša Matka, pre úzkostlivú starostlivosť, s ktorou si opatrovala najsvätejšie Srdce Ježišovo, ktoré pod tvojím Srdcom spočívalo, neodopri nám, o čo ťa teraz s detinskou dôverou prosíme: svojou ochranou zachovaj nám srdce čisté, ponížené a Teba milujúce, aby sme seba samých lepšie poznali, bližného milovali, hriech nenávideli a svoje zlé náklonnosti premáhali. Milostiplná Matka, vypros nám všetkým milosť vytrvať v dobrom až do konca.

Súcitná naša Matka, keď príde hodina našej smrti a všetko nás na svete opustí, neopuť nás Ty. Vtedy sa rozpomeň na tú hodinu, kedy sme ťa v Tvojom obraze s detinskou láskou v našom dome-byteubytovali. Milostivo prijmi túto našu službu s detinskou láskou. Ponáhľaj sa nám pomôcť a prived' nás všetkých do večných príbytkov. Priprav nám prístrešie v

Keď sa modlíš, jej rukami prednášaj svoju skromnú modlitbu a prosbu Pánu Bohu a miesto svojho hladu a vlažnosti obetuj mu horúcu nábožnosť a lásku jej Nepoškrveného Srdca.

Pannu Máriu pozdravuj aspoň každú hodinu nejakou strelnou modlitbou. Pohliadni na jej obraz a pros ju: Ukáž nám Ježiša, požehnaný plod života tvojho- aby ho uložila i do tvojho srdca tak, ako ho položila do biednych jasiel.

Všetky svoje práce a zamestnania spoj s prácami Matky Božej. Keď sa ti niečo rozkáže alebo ťa o niečo požiadajú, urob to ochotne a s radosťou, ako keby ti to rozkazovala Panna Mária. Keď ťa azda niekto urazí, karhá alebo tvoju žiadosť odoprie, prijmi to trpezlivo a bez slova. Pomysli, ako trpezlivo a spokojne znášala Panna Mária surové urážky a neláskavé odmietnutia ohľadom získania prístrešia v Betleheme, hoci bola Matkou Boha, od dlhej cesty unavená a blízko pôrodu.

Na druhý deň večer sa zástupcovia jednotlivých rodín /aj ostatní veriaci/ zídu v tom dome, kde sa prechováva obraz aby ho odniesli do druhej rodiny. Pred odnesením obrazu do ďalšej rodiny sa členovia rodiny zídu k domácej pobožnosti, napr. litániám, ružencu a pod. a na záver sa pomodlia nasledovnú modlitbu.

Zakončujúca modlitba .

Teraz nám prichodí rozlúčiť sa s Tebou, premilá Matka naša. Ťažko sa lúčime s Tvojím obrazom. Ak sme Ťa azda dosť dobre neubytovali a dostatočne naučili, prehliadni naše chyby a nedbanlivosť v Tvojej službe. Vypros nám milosť, aby sme svoje srdcia a všetko, čo sme dnes Tebe a Tvojmu Synovi obetovali, nikdy späť nevzali a od Teba ani v časnosti ani vo večnosti odtrhnutí neboli. Premilá Matka naša, na kolenách Ťa prosíme,

o Tvoje sväté požehnanie. Požehnaj nás i celý náš príbytok.

Teraz Ťa odprevádzame do druhého domu, kde Ti už pripravili prístrešie, kde Ťa túžobne očakávajú a volajú: Pani naša, príď k nám čím skôr!, a kde Ťa srdečne uvítajú slovami:

Vitaj u nás na tisíc ráz, Nepoškrvnená Matka naša!

Dobrotivá Matka naša Mária, nám však nikdy nezabudni túto službu, Tebe preukázanú. Spomeň si na nás najmä vtedy, keď budeme nastupovať cestu do večnosti a budeme trápení neistotou, aký osud nás čaká. Vtedy nám ukáž, predrahá naša Matka, k čomu tak srdečne voláme: Do videnia, lebo tam nám pripravíš istý príbytok u svojho Syna, Ježiša Krísta. Amen.

Zaspievajú sa adventné piesne a odchádzajú sa do druhého domu, kde sa pobožnosť opakuje.

V poslednom dome je obraz slávnostne vystavený so svietielkom až do Hromníc, kedy sa všetci ešte raz zídu a odbavia si spoločné modlitby, zaspievajú a utvoria spoločnosť a povedomie kresťanskej príbuznosti, ktorú potom prenesú do života voči svojim blížnym.

Prevzaté z:

Dr. Andrej Radlinský: Nábožné výlevy duše kresťanskej, SSV, Trnava, 1945, str. 290-294. Uvedený text je gramaticky upravený.

nebeských stánkoch na veky, aby sme tam mohli neprestajne slúžiť Tebe a požehnaný plod života Tvojho so všetkými anjelmi a svätými chváliť a velebiť na veky vekov. Amen.

Potom zaspievame niektorú adventnú pieseň, prípadne pieseň k sv. Jozefovi a tým pobožnosť ukončíme.

Rodina, ktorá v určený deň prechováva obraz, blahoslavenú Matku Božiu si najlepšie uctí tým, že všetci členovia pristúpia k vianočnej sviatosti zmierenia a k svätému prijímaniu. Ak to pomery dovoľia, zavolajú niektorého chudobného alebo opusteného na obed alebo ich obdarujú, prípadne vykonajú iný skutok lásky k bližnému podľa príkazu Pána: čo ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste to učinili. /Mt 25, 40/.

Chceš si zvlášť uctiť Pannu Máriu?

Pomysli, ako by si sa usiloval pri návšteve nejakej významnej osobnosti. Odstúpil by si i najmenšiu nečistotu a podľa možnosti okrášlil dom. Teraz si prijal do prístrešia nie nejakú pozamskú kráľovnu, ale Pannu Máriu, Kráľovnú neba s Pánom Ježišom, Synom Najvyššieho. Nech tvoje srdce plesá radosťou. Častejšie cez deň pozdrav Matku Božiu anjelským pozdravením /Anjel Pána/, pobožkaj jej svätý obraz, ako keby si božkával jej sväté nohy, ktoré sa pre tvoju spásu ustávali po takých ďalekých a obtiažných cestách.

Ak predstúpiš pred svätostánok, klaňaj sa v duchu poníženosti Božskému Dieťaťu ako svojmu Pánovi a Bohu, ktorý sa ukryl do panenského lona Panny Márie. Nábožne a s vďačnosťou uctievaj vznešené tajomstvo vteleného Syna Božieho.

Odhodlane sa obetuj svojej nebeskej Pani a Kráľovnej a daj jej do služieb. Všetko rob tak, ako by si robil pred jej očami, ako keby stále na teba hľadela.